

نهادها و سازوکارهای حکمرانی در چین (۱): نظام نمایندگی در فرایند حکمرانی سیاسی جمهوری خلق چین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خدای بزرگبخشایش همیشه بخشنید

بِسْمِ

شماره مسلسل: ۱۸۵۵۵
کد موضوعی: ۳۵۰

مرکز پژوهش‌های
مجلس شورای اسلامی

تاریخ انتشار:
۱۴۰۱/۹/۱۶

عنوان گزارش:

نهادها و سازوکارهای حکمرانی در چین (۱):
نظام نمایندگی در فرایند حکمرانی سیاسی جمهوری خلق چین

نام دفتر:

مطالعات بنیادین حکمرانی (گروه ابزارهای حکمرانی)

مدیر مطالعه:

محمد عبدالحسین زاده

تهیه و تدوین کنندگان:

میثم بهارلو، امیرمحمد اسماعیلی

ناظران علمی:

مهدی عبد الحمید، محمد مهدی مهربان هلان

اظهار نظر کنندگان:

حامد وفایی (عضو هیئت علمی دانشگاه تهران)، خیراله خیری اصل (دفتر مطالعات سیاسی)، سید مجتبی
شهرآیینی (دفتر مطالعات مدیریت)، محمد صالحی (دفتر مطالعات حقوقی)

واژه‌های کلیدی:

۱. حکمرانی
۲. نظام نمایندگی
۳. ساختار حکمرانی
۴. جمهوری خلق چین
۵. فرایندهای اداری-سیاسی
۶. حکمرانی محلی

فهرست مطالب

۷

چکیده

۸

خلاصه مدیریتی

۹

مقدمه

۱۱

۱. کنگره ملی خلق

۱۷

۲. کنگره‌های محلی خلق

۲۲

۳. حزب کمونیست چین

۲۹

۴. مراکز آموزشی و پژوهشی جمهوری خلق چین

۳۳

۵. روابط حزب کمونیست، کنگره و دولت

۳۶

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

۴۱

منابع و مأخذ

فهرست اشکال

۱۱

شکل ۱. ساختار نظام سیاسی و پارلمانی جمهوری خلق چین

۱۹

شکل ۲. نظام انتخاباتی کنگره ملی خلق چین

۲۴

شکل ۳. ساختار حزب کمونیست چین

۳۴

شکل ۴. روابط حزب کمونیست، کنگره و دولت در نظام حکمرانی چین

۳۵

شکل ۵. ساختارها و نهادهای قضایی در نظام حکمرانی چین

نهادهای سازوکارهای حکمرانی در چین (۱): نظام نمایندگی در فرایند حکمرانی سیاسی جمهوری خلق چین

چکیده

بررسی نهادهای سازوکارهای حکمرانی در چین به عنوان یکی از کشورهای توسعه یافته، آموزه‌ها و یافته‌های مهمی برای نظام حکمرانی کشور دارد. کشور چین مدعی است که نوع بدیعی از «دمکراسی شورایی» را در قالب «نظام سلسله‌مراتب پارلمانی» به نمایش گذاشته است. حزب کمونیست چین با داشتن بیش از ۹۵ میلیون کادر آموزش‌دیده حرفه‌ای نقش اصلی را در ساختار نمایندگی جمهوری خلق بازی می‌کند. همچنین ساختارهای حزب کمونیست به اندازه‌ای با نهادهای رسمی درهم تنیده است که اغلب تفکیک کادر حزب کمونیست از کادر رسمی حکومتی (اعم از دولت، کنگره، دادگاه و دادستانی) ممکن نیست. پذیرش اقتضانات سیستمی بودن، تشکیلات حزبی، زیرساخت‌های آموزشی تربیت کادر، حکمرانی محلی، فرهنگ توازن و انسجام اجتماعی در عین تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی از جمله نقاط مثبت فرآیند حکمرانی سیاسی جمهوری خلق چین است که می‌تواند مدنظر قرار بگیرد.

خلاصه مدیریتی

اختیار داشتن زیرساخت‌های آموزشی (با تسهیلات رایگان و کیفیت بالا) جهت تربیت کادر پذیرش اقتضانات سیستمی بودن و گردش نخبگان.

ساختار کمیسیون مرکزی نظامی از جمله نهادهای رسمی مشترک بین حزب کمونیست و دولت است که تسلط بر ارتش آزادیبخش خلق، پلیس مسلح خلق و نیروهای امنیتی را تضمین می‌کند. همچنین ساختار مشترک کمیسیون نظارت ملی بین حزب کمونیست، دولت و کنگره ملی خلق کمک می‌کند که کمیته‌های بازرسی انضباطی حزب در کنار کنگره و دولت بر نیروی انسانی رسمی جمهوری خلق چین نظارت داشته باشند. علاوه بر این، کمیته‌های حزب کمونیست در سطوح محلی و ملی به صورت موازی در کنار دادگاه‌ها، دادستانی‌ها، کنگره‌ها و دولت‌های محلی و ملی اعمال اقتدار می‌کند به گونه‌ای که از طریق کادر وابسته به خود در سیستم رسمی همچون رئیس‌جمهور، وزیران، معاونان وزرا، رؤسای کنگره‌های خلق و... طرح‌ها و برنامه‌های مطالعه شده خود را در مؤسسات پژوهشی و آموزشی حزب کمونیست در دستور کار کنگره و دولت قرار می‌دهند.

زیرساخت‌های آموزشی حزب کمونیست اعم از مدارس و دانشگاه‌ها (به لحاظ تسهیلات رایگان و با کیفیت) به گونه‌ای است که بسیاری از خانواده‌های چینی ترجیح می‌دهند فرزندان خود را به این مراکز بفرستند، هرچند نهادی وابسته به حزب بر سایر مدارس، دانشگاه‌های دولتی و خصوصی نیز نظارت دارد. فراهم ساختن این زیرساخت‌ها به حزب کمک کرده است که بتواند از میان اقشار مختلف (حتی اقلیت‌های قومی و مذهبی) کادر وفادار به خود را تربیت کند. علاوه بر این، سازمان پیشگامان جوان و اتحادیه جوانان کمونیست به گردش نخبگان در فرایند نمایندگی سیاسی حزب کمونیست در سطوح مختلف ملی و محلی بسیار کمک کرده است. در پایان نقاط مثبت حکمرانی چینی همچون پذیرش اقتضانات سیستمی بودن، تشکیلات حزبی، زیرساخت‌های آموزشی تربیت کادر، حکمرانی محلی، فرهنگ توازن و انسجام اجتماعی در عین تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی و حکمرانی نظام‌مند به عنوان کاستی‌های نظام سیاسی ایران و امکان الگوگیری از چین معرفی شود.

جمهوری خلق چین، یک نظام تک‌حزبی و تک‌مجلسی است که هیچ‌کدام از رهبران آن در سطح ملی به‌طور مستقیم توسط مردم انتخاب نمی‌شوند. همچنین حزب کمونیست چین به مثابه هسته سخت قدرت، سطوح مختلف کنگره ملی خلق و دولت جمهوری خلق چین را در دست دارد. حزب کمونیست چین حتی بر سطوح پایین‌تر یعنی کنگره‌ها و دولت‌های محلی خلق نیز - که با رأی مستقیم مردم انتخاب می‌شوند - سیطره دارد. با این حال، از یک طرف امروزه چین توانسته است که با پذیرش اقتضانات سیستمی بودن به یک دمکراسی درون‌حزبی دست پیدا کند. از طرف دیگر مدعی است که نوع بدیعی از «دمکراسی شورایی»^۱ را در قالب «نظام سلسله‌مراتب پارلمانی» به نمایش گذاشته است.

نکته قابل توجه در نظام پارلمانی چین این است که علی‌رغم تمرکز قدرت دولت در پکن، سلسله‌مراتب نمایندگی و تصمیم‌گیری در این کشور نوعی از تمرکززدایی را به همراه داشته است. چین با تقسیمات کشوری خود توانسته است که ضمن توجه به دورترین نقاط از مرکز، نوعی حکمرانی محلی را نیز به وجود آورد. در واقع، سلسله‌مراتب پارلمانی چین به گونه‌ای است که مردم با رأی مستقیم خود در سطوح محلی نمایندگان را به کنگره‌های محلی خلق می‌فرستند سپس این کنگره‌های محلی ضمن قانونگذاری، کارگزاران نهادهای اجرایی (دولت محلی) و حتی دادگاه‌ها و دادستانی‌های محلی را تعیین می‌کنند.

سیستم انتخاباتی چین به گونه‌ای است که نمایندگان «کنگره ملی خلق»^۲ توسط «کنگره‌های محلی خلق» سطوح پایین‌تر انتخاب می‌شوند به نحوی که هر منطقه و استان سهم منصفانه‌ای در تعیین نمایندگان ملی دارد. کنگره خلق ملی نیز به نوبه خود «شورای دولت» و «رئیس‌جمهور» را انتخاب می‌کند. همچنین دادگاه و دادستان ملی خلق نیز توسط این کنگره انتخاب می‌شود.

گزارش حاضر، در نهایت، نشان خواهد داد که حزب کمونیست چین با داشتن بیش از ۹۵ میلیون کادر آموزش دیده حرفه‌ای نقش اصلی را در ساختار نمایندگی جمهوری خلق بازی می‌کند. همچنین ساختارهای حزب کمونیست به اندازه‌ای با نهادهای رسمی درهم تنیده است که اغلب تفکیک کادر حزب کمونیست از کادر رسمی حکومتی (اعم از دولت، کنگره، دادگاه و دادستانی) ممکن نیست. دلیل موفقیت حزب کمونیست در بی‌رقیب ماندن در سیستم نمایندگی چین چهار چیز است: تسلط بر نیروهای مسلح چین، در

1. Consultative Democracy
2. People's National Congress

مقدمه

جمهوری خلق چین یکی از انواع نظام‌های پارلمانی جهان است که ویژگی‌های منحصر به زیست‌بوم خود را دارد. برای مطالعه نظام تصمیم‌گیری در چین لازم است که به روابط کنگره (پارلمان)، دولت و حزب کمونیست توجه ویژه داشت، زیرا اولاً جمهوری خلق چین، یک نظام تک‌مجلسی است ثانیاً در عمل این کادر حزب کمونیست است که با داشتن بیش از ۹۵ میلیون عضو آموزش‌دیده و حرفه‌ای، پست‌های کلیدی اجرایی و قانونگذاری را اشغال کرده است. ثالثاً نظام تصمیم‌گیری و نمایندگی در دولت و حزب از نوعی سلسله‌مراتب برخوردار است که ناظر به تقسیمات کشوری و اداری چین در مناطق مختلف است. این تقسیمات کشوری به ترتیب از سطح کوچک به بزرگ عبارتند از:

۱. روستاها، ۲. شهرستان‌ها^۱ (شامل شهرک‌های^۲ قومیتی و شهرستان‌های قومیتی^۳)، ۳. شهرهای غیرمنقسم به نواحی، بخش‌های شهرداری،^۴ کانتی‌ها^۵ و کانتی‌های خودمختار^۶، ۴. شهرهای منقسم به نواحی و بخش‌داری‌های خود مختار^۷ و ۵. استان‌ها (شامل مناطق خودمختار و شهرداری‌های زیرنظر دولت مرکزی)^۸ (Heilman, 2017: 73).

با این حال، نه اساسنامه حزب کمونیست و نه قانون اساسی دولت چین هیچ شکی باقی نمی‌گذارد که جمهوری خلق چین یک دولت واحد متمرکز است و پکن مسئول حفظ وحدت کشور است. احزاب کوچک منطقه‌ای،^۹ «دادگاه‌های محلی خلق» و «دادستانی‌های محلی خلق»، «کنگره‌های محلی خلق» و «دولت‌های محلی خلق» موظف هستند تمام دستورات صادر شده توسط کنگره ملی و دولت ملی خلق در پکن را با نهایت وفاداری انجام دهند. قدرت مرکزی مکانیسم‌های مؤثری برای اعمال اقتدار خود و تنبیه رهبران منطقه‌ای سرکش در اختیار دارد.

با پیروی از اصول رسمی خود، می‌توان انتظار داشت که جمهوری خلق چین یک سیستم فرماندهی سلسله‌مراتبی دارد که به رهبری سیاسی مرکزی اجازه می‌دهد بدون محدودیت واحدهای اداری سطح پایین را به انقیاد خود در آورد. با این حال، پویایی عمل سیاسی روزمره فراتر از هنجارهای اساسنامه حزب و قانون اساسی دولت است. بجز چندین استثنا^{۱۰} مهم (روابط بین‌الملل، دفاع و مالیات)، هیچ سازمان اداری یکپارچه عمودی در چین وجود ندارد که به‌طور منسجم دستورالعمل‌های دولت مرکزی را اجرا کند. در واقع، به‌جای اینکه مقامات بالاتر دستورالعمل‌های الزام‌آور برای مقامات پایین‌تر صادر کنند، آنها فقط «توصیه‌های حرفه‌ای» غیرالزام‌آور را صادر می‌کنند.

1. Townships

2. Towns

3. Nationality Townships

4. Municipal Districts

۵. County :: این بخش معادل فارسی متناسب با تقسیمات کشوری ما ندارد به موجب همین ترجیح داده شد تا در این گزارش از خود لفظ آن استفاده کنیم.

6. Counties And Autonomous Counties

7. Autonomous Prefectures

8. Provinces

۹ علی‌رغم تک‌حزبی بودن نظام سیاسی چین، احزاب هشت‌گانه دمکراتیکی وجود دارند که تحت هدایت حزب کمونیست هستند. در قسمت «دپارتمان کار جبهه متحد» توضیحات بیشتر خواهد آمد.

این امر به مقامات سطح پایین‌تر، در جاتی از آزادی عمل در اجرای سیاست می‌دهد. با این حال، این بدان معنا نیست که در چین، همانند فدرالیسم آمریکایی، یک تقسیم قدرت عمودی مستقل از هم وجود داشته باشد. بلکه در صورت بروز اختلاف، دولت مرکزی می‌تواند هر تصمیمی را که در سطوح پایین گرفته می‌شود، بازنگری کرده یا حتی لغو کند. کادرهای دارای مناصب مدیریتی در دولت محلی که وابسته به حزب کمونیست هم هستند توسط سطوح بالاتر از خود در سلسله‌مراتب حزب منصوب و عزل می‌شوند. پس از سال ۲۰۱۲ میلادی، کنگره و دولت مرکزی با دستاویز کارزار مبارزه با فساد به تقویت کنترل‌های سلسله‌مراتبی و مکانیسم‌های تنبیهی و نظارتی روی آورد. هم سیستم کادر و هم سیستم نظارت انضباطی ابزار مؤثری را برای حفظ قدرت تصمیم‌گیری سیاسی متمرکز و اختیار برای صدور بخشنامه‌ها در اختیار سازمان حزب قرار می‌دهند.

پس از تأسیس جمهوری خلق چین، دوره‌های مکرری وجود داشت که در طی آن، توانایی مرکز حزب برای اعمال کنترل به‌طور ناگهانی تقویت شد. این امر به‌ویژه در طول دوره «جهش بزرگ رو به جلو»^۱ (۱۹۵۸-۱۹۶۰) و در مرحله اوج «انقلاب فرهنگی»^۲ (۱۹۶۶-۱۹۶۹) در دوران بنیانگذار انقلاب چین یعنی مائو تسه‌تونگ^۳ برجسته شد. در چنین مواقعی، ابتکارات منطقه‌ای تحت محدودیت‌های اساسی قرار می‌گرفت: کمپین‌های سیاسی با بار ایدئولوژیک و امواج مکرر تصفیه‌ها در درون دستگاه حزب تضمین می‌کرد که رهبران منطقه از خط رسمی از نظر سیاست اقتصادی یا اجتماعی خیلی دور نشوند. با این حال، در دهه ۱۹۸۰، پس از ارائه سیاست اصلاحات و گشایش توسط دنگ شیائوپینگ^۴، توانایی مقامات مرکزی برای اعمال کنترل به میزان قابل توجهی کاهش یافت. برای جلوگیری از نفوذ بوروکراسی برنامه‌ریزی متمرکز، دنگ برخی از اختیارات تصمیم‌گیری پرسنل پکن را به استان‌ها تفویض کرد (Burns, 2007: 7). او در عین حال به دولت‌های محلی در زمینه سیاست‌های اقتصادی اختیار داد (۲۰۰۴: ۲۱۵ Kirby)

این مختصر به‌خوبی نشان می‌دهد که در بررسی نظام پارلمانی و سازوکارهای نمایندگی و نظارتی در چین باید ضمن توجه به تقسیمات کشوری به روابط حزب، کنگره و دولت در سطوح مختلف محلی و ملی توجه کرد. گزارش حاضر، برای این منظور در ابتدا ساختار کنگره ملی خلق و دولت ملی جمهوری خلق را توضیح می‌دهد. سپس نسبت سطوح پایین‌تر یعنی کنگره‌ها و دولت‌های محلی خلق با سطوح ملی در فرایند انتخابات سلسله‌مراتبی جمهوری خلق چین را مشخص می‌کند. در گام بعدی، سعی می‌شود تا ضمن توضیح ساختار حزب کمونیست، نسبت آن را با ساختار رسمی کنگره و دولت مشخص شود.

1. Great Leap Forward
2. Cultural Revolution
3. Mao Zedong
4. Deng Xiaoping

۵. نکته جالب درباره شیائوپینگ این است که هیچ‌گاه به‌طور رسمی مقام دولتی مثل ریاست‌جمهوری را برعهده نداشته است. با این حال، او به‌واسطه ریاست خود در «کمیسیون شورای مرکزی» حزب کمونیست و همچنین ریاست «کمیسیون نظامی مرکزی» حزب به‌عنوان رهبر کبیر جمهوری خلق چین (از دسامبر ۱۹۷۸ تا نوامبر ۱۹۸۹ میلادی) شناخته می‌شد.

۱. گنگره ملی خلق

قدرت که معمولاً در دموکراسی‌های لیبرال مشاهده می‌شود، انجام می‌دهند. براساس قانون اساسی، دستگاه‌های دولتی در سطوح مختلف ملی و محلی به‌عنوان بازوهای اجرایی گنگره‌های خلق مربوطه عمل می‌کنند. دادگاه‌ها و دادرها توسط گنگره‌های خلق در سطوح مختلف ملی و محلی مستقر می‌شوند. نمودار ۱ به‌خوبی ساختار نظام سیاسی و پارلمانی جمهوری خلق چین را نشان می‌دهد:

قانون اساسی مصوب سال ۱۹۸۲ میلادی از گنگره‌های مردمی به‌عنوان «ارگان‌هایی که مردم از طریق آنها قدرت دولتی را اعمال می‌کنند» یاد می‌کند. همچنین از «گنگره ملی خلق»^۱ به‌عنوان «بالاترین ارگان قدرت دولتی» یاد شده است. اساساً در سنت نظام سوسیالیستی، گنگره‌های مردمی به‌عنوان ارگان‌هایی شناخته می‌شوند که در آن کارکردهای قانونگذاری، اجرایی و قضایی با هم همگرا می‌شوند. به‌عبارت دیگر، آنها تمرکز قدرت را به‌جای تفکیک

نمودار ۱. ساختار نظام سیاسی و پارلمانی جمهوری خلق چین

انتخاب/تأیید از طریق رأی دادن
 نمودار ۱ (نظام سیاسی چین)

1 . the National People's Congress

کند. از این‌رو، بخش عمده‌ای از فعالیت‌های قانونگذاری از آغاز دهه ۱۹۸۰ میلادی به کمیته دائمی^۲ کنگره ملی خلق منتقل شده است. کمیته دائمی مجمعی از نمایندگان تمام‌وقت است که تقریباً هر دو ماه یک بار تشکیل جلسه می‌دهد. نمایندگان مجاز به تصدی مناصب دیگری در دستگاه‌های دولتی و قضایی نیستند. اعضای کمیته دائمی تنها حدود ۶ درصد از نمایندگان کنگره ملی خلق را تشکیل می‌دهند، اما از دهه ۱۹۹۰ آنها اهرم فشاری در سیاستگذاری ملی به‌دست آورده‌اند. اعضای تشکیل‌دهنده کمیته دائمی کنگره حدوداً ۱۷۵ نفر هستند که عبارتند از: رئیس کنگره، نایب رئیس کنگره، دبیرکل شورای دولت^۴ و سایر اعضا. گفتنی است طبق ماده (۶۵) قانون اساسی، اقلیت‌های قومی حق دارند که از تعداد متناسبی نماینده از خود در کمیته دائمی برخوردار باشند. نکته جالب توجه این است که شورای دولت نیز در کمیته دائمی نقش دارد. این نقش برعهده دبیرکل شورای دولت است که یک سمت اجرایی در دولت جمهوری خلق چین است و به لحاظ رتبه‌بندی، پایین‌تر از نخست‌وزیر و بالاتر از وزیران وزارتخانه‌ها و بخش‌های مختلف است. در سایر نظام‌های سیاسی، معادل این سمت را دبیر کابینه دولت^۵ می‌نامند.

کمیته دائمی کنگره ملی خلق برای همان دوره کنگره ملی خلق انتخاب می‌شود. تا زمانی که کمیته دائمی جدیدی توسط کنگره ملی خلق بعدی انتخاب نشود، وظایف و اختیارات خود را اعمال می‌کند. رئیس و معاونان کمیته دائمی بیش از دو دوره متوالی نمی‌توانند کار کنند. همچنین کنگره ملی خلق می‌تواند هریک از این اعضا را به‌منظور استیضاح، عزل و نصب مجدد فرا بخواند.

۱-۱. کمیسیون‌های ویژه کنگره ملی خلق

کنگره ملی خلق دارای ۱۰ کمیسیون ویژه است که عبارتند از: کمیسیون امور قومیتی^۶، کمیسیون حقوق و قانون اساسی^۷، کمیسیون نظارت و امور قضایی^۸، کمیسیون امور مالی و اقتصادی^۹، کمیسیون آموزشی، علمی، فرهنگی و بهداشت عمومی^{۱۰}، کمیسیون روابط بین‌الملل^{۱۱}، کمیسیون امور چین در خارج از کشور^{۱۲}،^{۱۳}

طبق ماده (۶۲) قانون اساسی جمهوری خلق چین، کنگره ملی خلق اختیارات وسیعی دارد از جمله: ۱. اصلاح قانون اساسی، ۲. نظارت بر اجرای قانون اساسی، ۳. تصویب و اصلاح قوانین اساسی در مورد جرائم کیفری، امور مدنی، ارگان‌های دولتی و سایر امور، ۴. انتخاب رئیس‌جمهور و معاون رئیس‌جمهور دولت جمهوری خلق چین، ۵. تصمیم‌گیری در مورد انتخاب نخست‌وزیر «شورای دولت»^۱ بنا به پیشنهاد رئیس‌جمهوری خلق چین و تصمیم‌گیری در مورد انتخاب معاونان نخست‌وزیر، اعضای مستشار دولت^۲، وزرای مسئول وزارتخانه‌ها یا کمیسیون‌ها و بازرس کل و دبیرکل شورای دولت بنا بر پیشنهاد نخست‌وزیر، ۶. انتخاب رئیس کمیسیون نظامی مرکزی و تصمیم‌گیری در مورد انتخاب سایر اعضای کمیسیون مرکزی نظامی، ۷. انتخاب رئیس دادگاه عالی خلق، ۸. انتخاب دادستان کل دادستانی عالی خلق، ۹. بررسی و تصویب طرح توسعه اقتصادی و اجتماعی ملی و گزارش اجرای آن، ۱۰. بررسی و تصویب بودجه دولتی و گزارش اجرای آن، ۱۱. تغییر یا لغو تصمیمات نامناسب کمیته دائمی کنگره ملی خلق، ۱۲. تصویب تأسیس ایالت‌ها، مناطق خودمختار و شهرداری‌های زیرنظر مستقیم دولت مرکزی، ۱۳. تصمیم‌گیری در مورد ایجاد مناطق اداری ویژه و سیستم‌هایی که در آنها ایجاد می‌شوند، ۱۴. تصمیم‌گیری در مورد مسائل جنگ و صلح و ۱۵. سایر وظایفی که در سطح بالاترین ارگان قدرت حکومتی باشد.

علی‌رغم این اختیارات وسیع، کنگره ملی خلق تنها یک تالار بزرگ برای اجلاس‌های خود دارد و با تقریباً ۳۰۰۰ نماینده سالی یک بار به مدت یک تا دو هفته، عموماً در آغاز یا اواسط ماه مارس، تشکیل جلسه می‌دهد. قانون اساسی دوره هر کنگره ملی خلق را پنج سال تعیین کرده است. در طول این دوره پنج‌ساله، جلسات کنگره تنها به چندین جلسه عمومی ختم می‌شود که در آن گزارش فعالیت‌های دولت و سایر ارگان‌ها بحث و تصویب می‌شود، لویایح مهم تصویب می‌شود و تعدیل‌های پرسنلی انجام می‌گیرد. طبیعی است که مجلس عظیمی با چنین مدت کوتاهی تنها قادر به تصویب تصمیمات قبلی است و نمی‌تواند قانونگذاری کند یا بر روند قانونگذاری نظارت

1. The State Council

۲. State Councillors. : اعضای مستشار دولت ۵ نفر هستند که شامل سه وزیر و دبیر کل شورای دولت است.

3. The Standing Committee

4. The Secretary-General of the State Council

5. The Cabinet Secretary

6. The Ethnic Affairs Committee

7. The Constitution and Law Committee

8. The Supervisory and Judicial Affairs Committee

9. The Financial and Economic Affairs Committee

10. The Education, Science, Culture and Public Health Committee

11. The Foreign Affairs Committee

12. The Overseas Chinese Affairs Committee

۱۳. تفاوت کمیسیون امور چین در خارج از کشور با کمیسیون روابط بین‌الملل این است که اولی به امور شهروندان چینی در خارج از کشور و دومی به مسائل روابط بین چین

قبل از راه‌اندازی کارزار مبارزه با فساد توسط شی‌جین‌پینگ، جرائم اغلب به دستور مقامات محلی حزب از طریق کنترل کمیسیون‌های محلی برای بازرسی انضباطی و سازمان‌های دادستانی مورد پیگرد قانونی قرار می‌گرفت. در حالی که ظاهراً این مقامات محلی به کمیسیون‌های مافوق خود در سطح اداری بالاتر و رهبران محلی حزب کمونیست گزارش می‌دادند،^۶ اما در عمل، کمیسیون‌های محلی بازرسی انضباطی فقط به رهبران احزاب محلی پاسخگو بودند، زیرا آنها بودجه، پرسنل و منابع این سازمان‌ها را کنترل می‌کردند. این اغلب به اعمال خودسرانه قدرت و گزینش سیاسی در اهداف تلاش‌های فساد منجر می‌شد (Jinting, 2018: 53).

تشکیل کمیسیون نظارت ملی - به منظور جلوگیری از مداخله مقامات محلی در فرایند مبارزه با فساد - کنترل منابع مبارزه با فساد را در اختیار مقامات مرکزی قرار داد. در نتیجه بسیاری از نهادها از جمله اداره ملی مبارزه با فساد اداری سابق، دفتر مبارزه با ترک وظیفه و بخش مبارزه با فساد اداری دادستانی در یک اداره واحد قرار گرفتند. در فوریه ۲۰۱۸، اصلاحیه‌ای در قانون اساسی پیشنهاد شد تا کمیسیون‌های نظارت ملی و محلی به سازمان‌های رسمی دولتی تبدیل شوند. در نتیجه، امروزه کمیته‌های محلی بازرسی انضباطی توسط کنگره‌های مردم محلی در سطح کانتی‌ها و سطوح بالاتر تعیین می‌شوند و به آنها و کمیسیون نظارت در سطح بالاتر پاسخگو می‌شوند (Deng, 2018: 7).

۳-۱. رویه‌های جلسات کنگره ملی خلق

جلسات کنگره ملی خلق، سالیانه به‌طور معمول در سه ماهه اول سال برگزار می‌شود و توسط کمیته دائمی کنگره تشکیل می‌شود. اولین جلسه هر کنگره جدید توسط کمیته دائمی کنگره قبلی، ظرف دو ماه پس از انتخاب معاونین کنگره جدید تشکیل می‌شود. جلسات کنگره فقط با حضور حداقل دوسوم نمایندگان رسمیت می‌یابد.

۳-۱.۱. شکل جلسات کنگره

در طول هر جلسه از جلسات کنگره، نشست‌های عمومی و نشست‌های هیئت نمایندگان برگزار می‌شود. وظایف اصلی نشست‌های عمومی این است که نمایندگان گزارش‌های کاری کمیته دائمی، شورای دولت، دادگاه عالی خلق و دادستانی عالی مردم را

کمیسیون حفاظت از محیط‌زیست و حفاظت از منابع،^۱ کمیسیون کشاورزی و امور روستایی^۲ و کمیسیون امور توسعه اجتماعی.^۳ این کمیسیون‌ها ذیل کنگره به‌خصوص کمیته دائمی راهبری می‌شوند. هر کمیسیون ویژه از یک رئیس، چند نایب رئیس و سایر اعضا تشکیل شده است. آنها توسط «هیئت‌رئیس»^۴ کنگره از میان نمایندگان معرفی می‌شوند.

ماده (۳۷) قانون اساسی چین بیان می‌کند که وظایف کمیسیون‌های ویژه عبارت است از: رسیدگی به لوایح و پیشنهادهای رسیده از هیئت رئیس و هیئت دائمی، تقدیم لوایح و پیشنهادهای به آن، بررسی و گزارش موارد مغایر با قانون اساسی و قوانین، بررسی پیشنهادهای ارجاع شده توسط هیئت رئیس و کمیته دائمی و بررسی و پیشنهاد راه‌حل برای مسائل. کمیسیون امور قومی همچنین می‌تواند پیشنهادهایی را برای تقویت وحدت قومی و بازنگری قوانین مربوط به مناطق خودمختار چین ارائه دهد. کمیسیون قانون در مورد تمام پیش‌نویس قوانین ارائه شده به کنگره ملی خلق بحث می‌کند.

۲-۱. کمیسیون نظارت ملی

کمیسیون نظارت ملی^۵ بالاترین نهاد مبارزه با فساد در جمهوری خلق چین است که در رتبه‌بندی اداری معادل دادگاه عالی خلق و دادستانی عالی خلق چین است. بسیاری از فعالیت‌های کمیته مرکزی بازرسی انضباطی حزب کمونیست چین با فعالیت‌های این کمیسیون ادغام شده است. کمیسیون نظارت ملی در اولین جلسه سیزدهمین کنگره ملی خلق در سال ۲۰۱۸ میلادی تشکیل شد. کمیسیون شامل یک مدیر، معاون و اعضای عادی است و مدیر نیز توسط کنگره ملی خلق منصوب می‌شود (Denyer, 2018: 2).

کمیسیون نظارت ملی به‌عنوان بخشی از یک‌سری اصلاحات در سیستم مبارزه با فساد چین در اولین دوره ریاست شی‌جین‌پینگ به‌عنوان دبیرکل حزب کمونیست تشکیل شد. در حالی که حزب کمونیست از زمان تأسیس خود و تأسیس جمهوری خلق چین در سال ۱۹۴۹ میلادی مکانیسم‌های داخلی را برای مبارزه با فساد به شکلی نهادینه کرده بود، اما آشکار بود که تا حد زیادی در مهار فساد سیستمی ناکارآمد است، زیرا هیچ مبنای قانونی نداشت. در واقع سازمان اصلی مبارزه با فساد و تخلفات در چین کمیسیون مرکزی بازرسی انضباطی بود که یک سازمان وابسته به حزب بود نه دولت رسمی.

و سایر کشورها می‌پردازد.

1. The Environmental Protection and Resources Conservation Committee
2. The Agriculture and Rural Affairs Committee
3. The Social Development Affairs Committee
4. Presidium
5. National Supervisory Commission
6. Discipline Inspection of the Chinese Communist Party

۷. مثلاً سازمانی در سطح شهرداری به سطح استانی گزارش می‌داد یا سازمان در سطح استانی به کمیسیون بازرسی انضباطی حزب گزارش می‌داد.

تصویب می‌رسد. نتیجه رأی‌گیری فوراً توسط شخص ریاست جلسه اعلام می‌شود. پس از تصویب یک لایحه قانونی، این قانون توسط رئیس‌جمهور امضا و ابلاغ می‌شود.

در خصوص قانون اساسی، پس از تصویب، اصلاحیه توسط هیئت رئیسه کنگره ابلاغ می‌شود. در جلسات کنگره، این هیئت رئیسه است که تصمیم می‌گیرد که آیا رأی‌گیری لوایح، با بالا بردن دست یا روش‌های دیگر صورت گیرد. با این حال، در مورد اصلاحات قانون اساسی حتماً با رأی‌گیری انجام می‌شود (Heilman, 2017: 14 & Chao, 2003: 14).

۱-۳-۴. بررسی برنامه‌ها و بودجه‌های دولتی در کنگره

یک ماه قبل از تشکیل هر جلسه کنگره ملی خلق، دپارتمان‌های مربوطه در شورای دولت باید نکات اصلی برنامه توسعه اقتصادی و اجتماعی ملی را به کمیته امور مالی و اقتصادی و کمیسیون‌های ویژه مربوطه کنگره گزارش دهند. همچنین وضعیت اجرای برنامه سال قبل و نکات اصلی بودجه کشور و وضعیت اجرای بودجه سال قبل را برای بررسی مقدماتی در کمیسیون امور مالی و اقتصادی باید طی گزارش خود توضیح دهند. شورای دولت هر سال باید این برنامه‌ها را برای توزیع و گزارش در جلسه کنگره تهیه و چاپ کند. در این گزارش، پیش‌نویس اهداف اصلی در برنامه توسعه اقتصادی و اجتماعی ملی، جداول درآمد و هزینه در بودجه کشور و جداول نشان‌دهنده اجرای بودجه سال قبل نیز چاپ و توزیع می‌شود.

کمیسیون امور مالی و اقتصادی با توجه به گزارش‌های تهیه شده توسط هیئت نمایندگی‌های مختلف و کمیسیون‌های ویژه ذی‌ربط، گزارش برنامه توسعه اقتصادی و اجتماعی ملی و اجرای برنامه سال قبل را بررسی خواهد کرد و گزارش بودجه دولتی و اجرای بودجه سال قبل کشور و گزارش نتایج بررسی آن را به هیئت رئیسه کنگره ارائه می‌کند.

هیئت رئیسه پس از بررسی و تأیید، گزارش را برای توزیع در جلسه عمومی کنگره چاپ می‌کند. هیئت رئیسه همچنین پیش‌نویس مصوب در مورد برنامه توسعه اقتصادی و اجتماعی ملی و پیش‌نویس مصوب بودجه کشور و اجرای بودجه سال گذشته کشور را برای رأی‌گیری به جلسه عمومی ارائه می‌کند. چنانچه در حین اجرا، بخشی از برنامه توسعه اقتصادی و اجتماعی ملی و بودجه دولتی مصوب کنگره نیاز به تعدیل داشته باشد، شورای دولت برنامه تعدیل شده را برای بررسی و تصویب به کمیته دائمی کنگره ارائه خواهد کرد.

بشوند. در نشست‌های عمومی، نمایندگان همچنین گزارش‌های مربوط به اجرای طرح‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی ملی و پیش‌نویس طرح‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی ملی را بررسی می‌کنند. آنها همچنین گزارش‌های مربوط به اجرای بودجه‌های مرکزی و محلی و پیش‌نویس بودجه‌های مرکزی و محلی را بررسی می‌کنند، اظهارات حامیان لوایح یا پیشنهادهایی که برای بررسی به جلسه ارائه می‌شوند استماع می‌کنند، در مورد لوایح یا پیشنهادات رأی می‌دهند و تصمیم می‌گیرند. آنها همچنین می‌توانند اعضای ارگان‌های دولتی مرکزی را طبق قانون انتخاب، منصوب یا عزل کنند. وظایف اصلی نشست‌های هیئت نمایندگی، از جمله جلسات عمومی و جلسات گروهی، بررسی گزارش‌ها، لوایح و پیشنهادهایی است که در دستور کار جلسات کنگره ملی قرار می‌گیرند.

۱-۳-۲. ارائه لوایح و پیشنهادهای در کنگره

هیئت رئیسه کنگره، کمیته دائمی و کمیسیون‌های ویژه، شورای دولت، کمیسیون نظامی مرکزی، دادگاه عالی خلق یا دادستانی عالی خلق می‌توانند لوایح یا پیشنهادهایی را که در حیطه موضوع آن است به کنگره ملی خلق ارائه کنند. همچنین یک هیئت یا یک گروه ۳۰ نفره یا بیشتر متشکل از نمایندگان می‌توانند لوایح یا پیشنهادهایی را که در حیطه وظایف و اختیارات آنهاست، برای قرار گرفتن در دستور کار جلسه کنگره ملی خلق ارائه دهند. هیئت رئیسه تصمیم می‌گیرد که آیا لوایح یا پیشنهادهای در دستور کار جلسه کنگره قرار دهد یا به کمیسیون‌های ویژه ذی‌ربط جهت بررسی و نظر ارجاع دهد (UCBC, 2009: 2).

۱-۳-۳. فرایند بررسی لوایح و پیشنهادهای کنگره

لایحه قانونی که در دستور کار جلسه قرار گرفته است ابتدا توسط پشتیبان آن در جلسه عمومی توضیح داده می‌شود، سپس در جلسات هیئت‌های مختلف و در این بین توسط کمیسیون‌های ویژه مربوطه که گزارش‌هایی را در مورد بررسی آنها ارائه می‌دهند، مورد بررسی قرار می‌گیرد. کمیسیون حقوق و قانون اساسی با توجه به نظراتی که در جریان مذاکرات هیئت‌های مختلف و کمیسیون‌های ویژه ذی‌ربط بیان می‌شود، به بررسی یکپارچه در مورد لایحه پرداخته و گزارشی از نتایج بررسی و پیش‌نویس قانون اصلاح شده را به هیئت رئیسه ارائه می‌کند. هیئت رئیسه پس از بررسی و تصویب، لایحه را برای توزیع در جلسه چاپ و همچنین لایحه اصلاح شده را برای رأی‌گیری به جلسه عمومی کنگره ارائه می‌کند. لوایح یا پیشنهادهایی که در جلسه عمومی کنگره به رأی گذاشته می‌شود با اکثریت مطلق^۱ همه نمایندگان به تصویب می‌رسد. اما اصلاح قانون اساسی با دوسوم یا بیشتر آرای تمام نمایندگان به ۱. نصف به اضافه یک از مجموع کل آرا.

و عناوین افتخاری دولتی را نیز وضع می‌کند و در مورد اعطای آنها تصمیم می‌گیرد. همچنین در مورد اعطای عفو ویژه، بسیج عمومی یا جزئی، در مورد وارد شدن به وضعیت اضطراری در سراسر چین یا در استان‌های خاص، مناطق خودمختار یا شهرداری‌هایی که مستقیماً تحت حکومت مرکزی هستند، تصمیم می‌گیرد. در مواقعی که کنگره تشکیل جلسه نداده است، کمیته دائمی تصمیم می‌گیرد که در صورت حمله مسلحانه به چین یا در اجرای تعهدات معاهده بین‌المللی در مورد دفاع مشترک در برابر تجاوز، وضعیت جنگی را اعلام کند.

کمیته دائمی در مورد انتخاب وزرای مسئول وزارتخانه‌ها یا کمیسیون‌ها، رئیس بانک خلق چین، حسابرس کل یا دبیرکل شورای دولتی پس از اعلام نامزدی توسط نخست‌وزیر شورای دولتی تصمیم‌گیری می‌کند. همچنین در مورد انتخاب سایر اعضای کمیسیون نظامی مرکزی به پیشنهاد رئیس کمیسیون تصمیم‌گیری می‌کند. معاونین و اعضای کمیسیون نظارت کشور را به پیشنهاد رئیس کمیسیون منصوب یا عزل می‌کند. به پیشنهاد رئیس دادگاه عالی خلق، معاونان و قضات دادگاه عالی خلق، اعضای کمیته قضایی خود و رئیس دادگاه نظامی را منصوب یا عزل می‌کند. به پیشنهاد دادستان کل قوه قضائیه، معاونین دادستانی کل و دادستان‌های عالی خلق، اعضای کمیته دادستانی خود و رئیس دادستانی نظامی را منصوب یا عزل می‌کند و انتصاب یا عزل رؤسای دادستان‌های مردمی استان‌ها، مناطق خودمختار و شهرداری‌ها را که مستقیماً زیر نظر دولت مرکزی هستند، تأیید می‌کند. در مورد انتصاب یا فراخوان نمایندگان تام‌الاختیار در خارج از کشور نیز تصمیم می‌گیرد.

۱-۴-۲. قدرت نظارت کمیته دائمی کنگره ملی

براساس فصل سوم قانون اساسی، کمیته دائمی کنگره ملی خلق قدرت نظارت بر اجرای قانون اساسی را دارد. کمیته دائمی بر کار شورای دولت، کمیسیون نظامی مرکزی، کمیسیون نظارت ملی، دادگاه عالی خلق و دادستانی عالی خلق نظارت می‌کند. کمیته دائمی صلاحیت دارد مقررات اداری، تصمیمات و دستورات شورای دولت را - که مغایر با قانون اساسی و سایر قوانین است - لغو کند. همچنین این کمیته می‌تواند مقررات محلی یا تصمیمات ارگان‌های قدرت دولتی سطوح استان‌ها، مناطق خودمختار و شهرداری‌های زیر نظر دولت مرکزی را لغو کند به شرط اینکه با قانون اساسی، سایر قوانین یا مقررات اداری مغایرت داشته باشد. ابزارهای اصلی نظارتی کمیته دائمی کنگره ملی خلق به شرح زیر است: ۱. استماع و بررسی گزارش‌های کاری خاص - که توسط

۱-۴-۱. دستگاه‌های کاری و اداری کمیته دائمی کنگره ملی

خلق

دستگاه‌های کاری و اداری کمیته دائمی کنگره به شرح زیر هستند: ۱. اداره کل، ۲. کمیسیون امور قانونگذاری، ۳. کمیسیون امور بودجه، ۴. کمیسیون قانون اساسی منطقه اداری ویژه هنگ کنگ و ۵. کمیسیون قانون اساسی منطقه اداری ویژه ماکائو.

اداره کل یک نهاد جامع تحت هدایت دبیرکل (همان دبیر کابینه شورای دولت)^۱ است که در ذیل آن دفاتر زیر است:

دفتر دبیران، دفتر تحقیقات، دفتر ارتباط، دفتر امور خارجه، دفتر اطلاع‌رسانی، دفتر پذیرش نامه‌ها و ملاقات‌ها، دفتر پرسنل، دفتر امور بازنشستگان، کمیسیون حزب، دفتر اداری تالار بزرگ مردم، مرکز خدمات کنگره، مرکز آموزش، مرکز اطلاعات، مرکز کنفرانس، انجمن تحقیقات نظری در مورد سیستم مردم کنگره، کتابخانه و یک مجله.

کمیسیون امور قانونگذاری، یک ارگان کاری ذیل کمیته دائمی کنگره در امور قانونگذاری است. دفتر اجرایی، دپارتمان برنامه‌ریزی قانونگذاری، دپارتمان حقوق جزا، دپارتمان حقوق مدنی، دپارتمان حقوق اقتصادی، دپارتمان حقوق دولتی، دپارتمان حقوق اداری، دپارتمان حقوق اجتماعی، دپارتمان بایگانی و بررسی مقررات و دپارتمان تحقیقات زیر نظر آن است. کمیسیون امور بودجه نیز یک ارگان کاری کمیته دائمی است که شامل دفتر اجرایی، دفتر بررسی بودجه و محاسبات نهایی، دفتر حقوقی و دفتر تحقیقات است.

۱-۴-۱. قدرت قانونگذاری و اجرایی کمیته دائمی کنگره ملی

براساس قانون اساسی، کنگره ملی و کمیته دائمی آن به‌طور مشترک از قدرت وضع قوانین در چین استفاده می‌کنند. کمیته دائمی می‌تواند کلیه قوانین را تصویب و اصلاح کند، به‌استثنای قوانینی که باید توسط خود کنگره تصویب و اصلاح شوند. هنگامی که کنگره تشکیل جلسه ندارد، کمیته دائمی آن می‌تواند تا اندازه‌ای قوانینی را که کنگره تصویب کرده است تکمیل و اصلاح کند، تا زمانی که تغییرات با اصول اساسی قانون مغایرت نداشته باشد. همچنین کمیته دائمی این اختیار را دارد که اصلاحات جزئی در برنامه توسعه اقتصادی و اجتماعی ملی و بودجه دولتی انجام دهد، به شرط اینکه در جریان اجرای آنها ضروری باشد. کمیته دائمی همچنین قدرت تفسیر قانون اساسی و سایر قوانین را دارد.

علاوه بر این، کمیته دائمی تصمیم می‌گیرد که آیا معاهدات و موافقتنامه‌های مهم منعقد شده با سایر کشورها را تصویب یا لغو کند. این کمیته عناوین و درجات را برای پرسنل نظامی و دیپلماتیک و سایر عناوین و درجات خاص ایجاد می‌کند. کمیته دائمی مدال‌ها

۱. این دبیر کل یکی از اعضای کمیته دائمی کنگره است که برای هماهنگی بیشتر شورای دولت و کنگره در این قسمت فعالیت می‌کند. علاوه بر این مجموعه زیردستش، سایر وظایف مربوط به کمیته دائمی به او نیز مربوط است.

۱-۴-۳-۲. ارائه لوایح و پیشنهادهای در کمیته دائمی

هیئت رئیسه می‌تواند لایحه‌ها یا پیشنهادهایی را در مورد موضوعاتی که در حیطه وظایف و اختیارات کمیته دائمی است - برای بررسی به کمیته دائمی ارائه کند.

شورای دولت، کمیسیون نظامی مرکزی، دادگاه عالی خلق، دادستانی عالی خلق و کمیسیون‌های ویژه می‌توانند لوایح یا طرح‌هایی را درباره موضوعاتی که در حیطه وظایف و اختیارات مربوطه کمیته دائمی است به این کمیته ارائه کنند. سپس هیئت رئیسه تصمیم می‌گیرد که آیا لایحه‌ای را برای بررسی به جلسه عمومی کمیته دائمی ارجاع دهد یا آن را به یک کمیته ویژه مناسب برای بررسی و گزارش قبل از تصمیم‌گیری درباره ارجاع آن به جلسه عمومی کمیته دائمی ارائه کند. علاوه بر این، گروهی متشکل از ۱۰ نفر یا بیشتر از اعضای کمیته دائمی می‌توانند به‌طور مشترک هرگونه لایحه یا پیشنهادی را که در حیطه وظایف و اختیارات مربوطه کمیته دائمی است به کمیته دائمی ارائه کنند. سپس هیئت رئیسه کمیته تصمیم می‌گیرد که آیا لایحه یا پیشنهاد را برای بررسی به کمیته دائمی ارجاع دهد یا آن را پیش از ارجاع به کمیته دائمی به یک کمیسیون ویژه مناسب برای بررسی و گزارش ارائه دهد. همچنین هر لایحه یا پیشنهادی که برای بررسی به کمیته دائمی ارجاع نشده باشد باید به کمیته دائمی گزارش شود (Xia, 2008: 161).

۱-۴-۳-۳. بررسی و رأی‌گیری در مورد لوایح یا پیشنهادهای

به‌طور معمول، یک لایحه قانونی در دستورکار جلسه (قبل از رأی‌گیری) به سه بار قرائت در سه جلسه جداگانه کمیته دائمی نیاز دارد. در اولین قرائت، توضیح لایحه قانونی توسط حامی آن در جلسه عمومی کمیته دائمی شنیده می‌شود و سپس در جلسات گروهی به‌طور مقدماتی بررسی می‌شود. در قرائت دوم، گزارش «کمیسیون حقوق و قانون اساسی» در مورد بازنگری پیش‌نویس قانون و مشکلات اصلی مربوطه در جلسه عمومی استماع می‌شود و سپس لایحه قانونگذاری در جلسات گروهی مورد بررسی بیشتر قرار می‌گیرد. در قرائت سوم، گزارش کمیسیون حقوق و قانون اساسی در مورد نتایج بررسی آن در مورد طرح قانون در جلسه عمومی استماع می‌شود و سپس پیش‌نویس اصلاح‌شده این قانون در جلسات گروهی بررسی می‌شود. پس از بررسی پیش‌نویس قانون اصلاح شده در جلسات کمیته دائمی، کمیسیون حقوق و قانون اساسی آن پیش‌نویس را طبق نظرات مشورتی اعضای کمیته دائمی مورد بازنگری قرار داده و نسخه نهایی را برای رأی‌گیری آماده می‌کند. سپس هیئت رئیسه لایحه قانونی را برای رأی‌گیری به کمیته دائمی ارجاع می‌دهد. برای تصویب این قانون به رأی اکثریت اعضای کمیته دائمی نیاز است (Heilman 2017: 125).

شورای دولت و بخش‌های مربوطه آن یا توسط کمیسیون نظارت ملی، دادگاه عالی خلق و دادستانی عالی خلق ارائه شده است، ۲. بازرسی و سرکشی درباره اجرای قوانین، ۳. اختیار ثبت و بررسی اسناد نظارتی، مانند مقررات اداری شورای دولت، مقررات محلی تصویب شده توسط کنگره‌های مردم محلی، مقررات خودمختاری و مقررات جداگانه.

افزون بر این، کمیته دائمی همچنین می‌تواند بر کار شورای دولت، کمیسیون نظارت ملی، دادگاه عالی خلق و دادستانی عالی خلق با پرسش، رسیدگی به تحقیقات و بررسی موضوعات خاص نظارت کند (Heilman, 2017: 143).

۱-۴-۳-۱. جلسات و رویه‌های کمیته دائمی کنگره ملی

کمیته دائمی کنگره ملی خلق هر چند ماه یک بار، معمولاً در اواخر ماه‌های زوج تشکیل جلسه می‌دهد. همچنین در صورت نیاز خاص ممکن است جلسات موقت برگزار کند. جلسات توسط رئیس کمیته دائمی دعوت و اداره می‌شود. رئیس می‌تواند یک نایب رئیس را به نمایندگی از خود به ریاست جلسه تفویض کند. جلسه کمیته دائمی تشکیل نمی‌شود مگر اینکه بیش از نیمی از اعضا در آن حضور داشته باشند. شورای هیئت رئیسه کمیته دائمی دستور جلسه را پیش‌نویس می‌کند و آن را برای تصمیم‌گیری به جلسه عمومی کمیته دائمی ارجاع می‌دهد.

۱-۴-۳-۱. انواع نشست‌های کمیته دائمی کنگره ملی

کمیته دائمی کنگره سه نوع جلسه برگزار می‌کند که عبارتند از: ۱. جلسات عمومی، ۲. جلسات گروهی، ۳. جلسات گروهی مشترک. جلسه عمومی در درجه اول برای تعیین دستور کار جلسات کمیته دائمی برگزار می‌شود. همچنین این جلسات عمومی برای شنیدن توضیحات در مورد لوایح یا پیشنهادهای، شنیدن گزارش‌های کاری ویژه شورای دولت، کمیسیون نظارت ملی، دادگاه عالی خلق و دادستانی عالی خلق و رأی‌گیری در مورد لوایح یا پیشنهادهای تشکیل می‌شود.

جلسات گروهی عمدتاً برای بررسی لوایح، پیشنهادهای و گزارش‌های مربوطه برگزار می‌شود. کمیته دائمی سیزدهمین کنگره ملی خلق برای بررسی لوایح یا پیشنهادهای به ۶ گروه تقسیم می‌شود. جلسات گروهی مشترک نیز از طریق هم‌اندیشی، برای شنیدن و بررسی گزارش‌های کمیسیون‌های ویژه در مورد نتایج بررسی آنها در مورد لوایح یا پیشنهادهای و به‌منظور بحث در مورد موضوعات قرار گرفته در دستور جلسه و شنیدن توضیحات تکمیلی حامیان آن لوایح یا پیشنهادهای تشکیل می‌شود.

عالی خلق و دادستانی عالی خلق در خصوص نظرات یا پیشنهادهای اعضای کمیته دائمی درباره گزارش‌های کاری و اجرای قانون باید جدی باشند. آنها پس از مشورت با کمیسیون‌های ویژه کنگره ملی خلق و دستگاه‌های کاری مربوطه کمیته دائمی، می‌بایست یک گزارش ضمیمه مکتوب به کمیته دائمی ارائه دهند و توضیح دهند که درباره این نظرات یا پیشنهادهای چه کرده‌اند.

۲. کنگره‌های محلی خلق

نهادهای حاکمیتی محلی، کنگره‌های محلی خلق هستند که معادل کنگره ملی خلق در سطوح پایین محسوب می‌شوند. کنگره‌های محلی خلق براساس تقسیمات کشوری به چهار سطح تقسیم می‌شوند که از کوچک به بزرگ عبارتند از: ۱. کنگره خلق شهرستان،^۱ (شامل شهرک‌ها^۲ و شهرستان‌های قومیتی)،^۳ ۲. کنگره خلق شهرهای غیرمنقسم به نواحی، بخش‌های شهرداری، کانتی‌ها و کانتی‌های خودمختار،^۴ ۳. کنگره‌های خلق شهرهای منقسم به نواحی و بخش‌داری خود مختار،^۵ ۴. کنگره خلق استان‌ها^۶ (شامل مناطق خودمختار [مغولستان داخلی،^۷ نینج یاهو،^۸ سینک گیانگ اویغور،^۹ تبت،^{۱۰} جانگ شیء ژوانگ^{۱۱}، شهرداری‌های زیرنظر دولت مرکزی [پکن،^{۱۲} تیانجین،^{۱۳} شانگهای^{۱۴} و چوانگ کینگ^{۱۵}]. زمانی که کنگره‌های محلی خلق (در سطح کانتی‌ها و بالاتر از آن) تشکیل جلسه ندارند، وظایف و اختیاراتشان توسط کمیته‌های دائمی کنگره‌های محلی اعمال می‌شوند. کمیته دائمی مرکب از رئیس، نایب رئیس و چند نفر از دیگر اعضاست. کنگره‌های محلی خلق همانند کنگره ملی اقدام به تعیین مسئولان دولت‌های محلی سطح شهرستان‌ها، کانتی‌ها، بخش‌داری‌ها، شهرها و استان‌ها می‌کنند. به همین ترتیب در تعیین مسئولان دادگاه‌ها، دادسراهای محلی در سطوح خود نیز نقش دارند. با این حال، باید به این نکته توجه داشت که هم دولت‌های محلی و هم دادگاه‌ها و دادسراهای محلی

در صورت نبودن اختلاف‌نظر جدی در مورد لایحه قانونی در دستور جلسه کمیته دائمی، لایحه قانونی پس از دو بار قرائت توسط کمیته دائمی به رأی گذاشته می‌شود. با این حال، اگر موضوعی که در لایحه قانونی تعدیل شده، ساده و بدون پیچیدگی باشد یا بخش کوچکی از آن بازنگری شده باشد و نظرات اعضا از همه جهات تقریباً یکسان باشد، ممکن است لایحه قانونی پس از یک بار خواندن توسط کمیته دائمی به رأی گذاشته شود. اما اگر لایحه قانونی - که برای بررسی در جلسات کمیته دائمی گذاشته شده است - به دلیل اختلاف‌نظرهای قابل توجه بین اعضای کمیته دائمی در مورد موضوعات مهم مانند ضرورت یا امکان‌پذیری آن، برای دو سال کامل متوقف شده باشد یا در دستور کار قرار نگرفته باشد، آن‌گاه هیئت رئیسه ضمن گزارش به کمیته دائمی، روند بررسی لایحه قانونی را خاتمه می‌دهد. لوایح قانونی مصوب کمیته دائمی نیز توسط رئیس‌جمهور امضا و ابلاغ می‌شود.

۱-۴-۳-۴. بررسی گزارش‌ها در کمیته دائمی

جلسه عمومی کمیته دائمی گزارش‌های بسیاری را دریافت می‌کند که عبارتند از: گزارش‌های کاری ویژه شورای دولت، کمیسیون نظارت ملی، دادگاه عالی خلق، دادستانی عالی خلق، گزارش اجرای طرح‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی ملی، گزارش اجرای دولت، بودجه، گزارش حساب نهایی درآمد و هزینه دولت مرکزی، گزارش کار حسابرسی، گزارش اجرای قانون توسط «تیم بازرسی اجرای قانون کمیته دائمی» و غیره. این گزارش‌ها در جلسات گروهی و جلسات گروهی مشترک مورد بررسی قرار خواهند گرفت. هیئت رئیسه ممکن است تصمیم بگیرد که گزارش کار را برای بررسی به کمیسیون ویژه مربوطه کنگره ملی خلق تحویل دهد تا کمیسیون ویژه نظر خود را در مورد آن ارائه دهد. کمیته دائمی در صورت لزوم می‌تواند خود در مورد گزارش کار تصمیم‌گیری کند. شورای دولت، کمیسیون نظارت ملی، دادگاه

1. Township People's Congress
2. Towns
3. Nationality Townships
4. Counties And Autonomous Counties
5. Autonomous Prefectures
6. Provincial People's Congress
7. Inner Mongolia Autonomous REGION
8. Ningxia Hui Autonomous Region
9. Xinjiang Uyghur Autonomous Region
10. Tibet Autonomous Region
11. Guangxi Zhuang Autonomous Region
12. Beijing
13. Tianjin
14. Shanghai
15. Chongqing

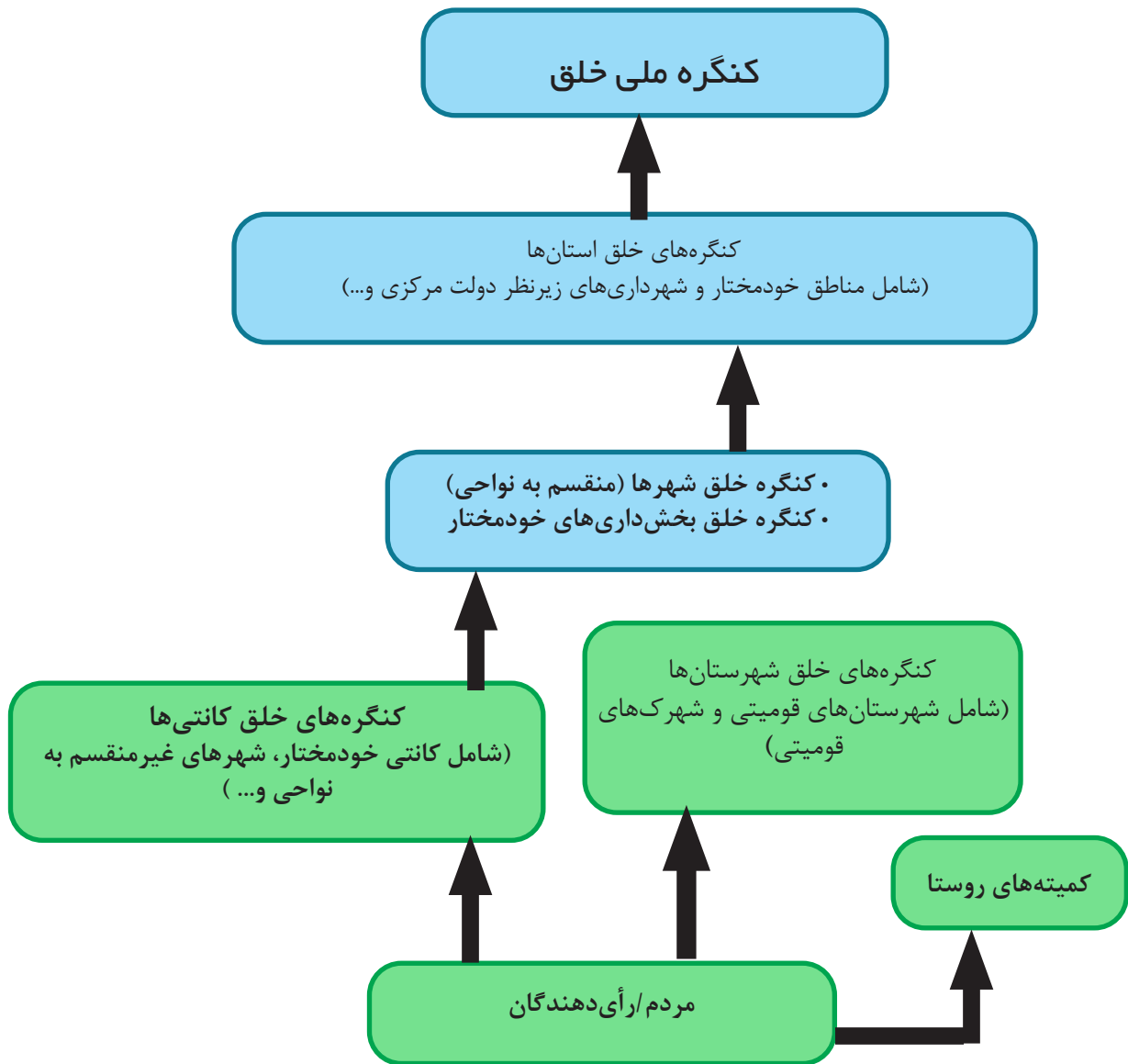
۱-۲. سیستم انتخاباتی کنگره‌های خلق

کنگره‌های خلق در سطوح مختلف با یک‌سری تفاوت از طریق انتخابات تشکیل می‌شوند. کنگره ملی خلق (طی یک دوره سه ماهه) توسط نمایندگان کنگره‌های استان‌ها، مناطق خودمختار، شهرداری‌ها مستقیماً زیر نظر دولت مرکزی، شهرهای منقسم به نواحی، بخش‌داری‌های خودمختار، نیروهای مسلح و مناطق ویژه اداری هنگ‌کنگ و ماکائو انتخاب می‌شوند. خود سطوح مذکور (به‌غیر از هنگ‌کنگ، ماکائو و نیروهای مسلح) به‌ترتیب و بلافاصله توسط سایر کنگره‌های محلی خلق در سطح پایین بعدی خود انتخاب می‌شوند. کنگره‌های خلق شهرهای غیرمنقسم به نواحی، بخش‌های شهرداری، کانتی‌ها، کانتی‌های خودمختار، شهرستان‌ها، شهرستان‌های قومیتی و شهرک‌های قومیتی، مستقیماً توسط مردم انتخاب می‌شوند.

تحت نظارت و تأثیر دولت، دادگاه و دادستانی ملی خلق هستند. با این حال، کمیته‌های دائمی کنگره‌های محلی در سیاست‌های دولتی مؤثر بر مناطق خود مشارکت دارند و کنگره‌های مردمی هر یک ماه در میان، جلساتی را برای نظارت بر فعالیت‌های دولت در سطح استان برگزار می‌کنند. در ماه مه ۱۹۸۴ میلادی پنگ ژن^۱ یکی از اعضای مؤثر حزب کمونیست چین، رابطه بین کمیته دائمی کنگره ملی و کمیته‌های دائمی در سطوح پایین‌تر را به‌عنوان «رابطه و نه اقتداری» توصیف کرد. وی همچنین تأکید کرد که نهاد کمیته‌های دائمی کنگره‌های محلی با هدف انتقال قدرت به سطوح پایین‌تر به‌منظور استفاده از ابتکار نیروهای محلی برای نوسازی است (Xia, 2008: 158).

هیچ‌یک از اعضای کمیته دائمی کنگره‌های محلی خلق در سطوح مختلف نباید همزمان در دولت‌های خلق، دادگاه‌ها و دادستان‌های خلق منصب داشته باشند. اگر هم قبلاً در یکی از ارگان‌های فوق مشغول به کار بوده‌اند، باید استعفا دهند.

نمودار ۲. نظام انتخاباتی کنگره ملی خلق چین

انتخاب از طریق رأی دادن
نمودار شماره
۲

Source:(Heilman, 2017: 73)

و مشورت نامزدها هنگام انتخاب نمایندگان در کنگره‌های خلق در سطح کانتی و بالاتر، کمتر از دو روز نخواهد بود. هیئت رئیسه‌های کنگره‌های خلق، نامزدها را به نمایندگان معرفی می‌کنند. احزاب سیاسی، تشکل‌های توده‌ای و نمایندگانی حامی نامزدها، می‌توانند در نشست‌های کنگره گزینه‌های نامزدی را به دیگران معرفی کنند به شرط اینکه معرفی نامزدها در روز رأی‌گیری متوقف شود. هیئت رئیسه‌های کنگره خلق مسئولیت رأی‌گیری را برعهده دارند. رأی‌گیری نیز تنها زمانی آغاز می‌شود که بیش از نیمی از نمایندگان در این مراسم حضور داشته باشند. پس از اتمام رأی‌گیری، ناظران رأی‌گیری، شمارش‌گران رأی و کارکنان هیئت رئیسه باید تعداد رأی‌دهندگان و آرا را بررسی کرده و صورت‌جلسه‌ای تهیه کنند که به امضای ناظران رأی می‌رسد. پس از اینکه هیئت رئیسه‌های کنگره‌های خلق نتایج را تأیید کردند، اعلام عمومی می‌شود.

طبق ماده (۵۹) قانون اساسی چین، برگزاری انتخابات کنگره ملی خلق برعهده کمیته دائمی کنگره است. هر پنج سال یک‌بار اعضای کنگره ملی خلق انتخاب می‌شوند و دو ماه پیش از پایان دوره هر کنگره، کمیته دائمی باید اطمینان یابد که انتخاب اعضای آتی کنگره به اتمام رسیده است. به تعویق انداختن انتخابات بنا بر هر شرایطی باید با موافقت رأی حداقل دوسوم کمیته دائمی کنگره خلق انجام گیرد.

تعداد نامزدهای شرکت‌کننده در انتخابات کنگره‌ها، طبق قانون، باید بیشتر از تعداد کرسی‌های موجود باشد. نمایندگان کنگره ملی خلق معمولاً از بین ۳۵ واحد انتخاباتی از پیش تقسیم شده بین «واحدهای اجرایی استانی»،^۱ «واحدهای اجرایی محلی»^۲ و رده‌های «ارتش آزادیبخش خلق» انتخاب می‌شوند. افزون بر این، نمایندگان ویژه‌ای از هنگ‌کنگ، ماکائو و تایوان نیز وجود دارند. طبق قانون، به هر واحد سطح استانی حداقل ۱۵ کرسی اختصاص داده می‌شود که به‌ازای هر ۶۷۰ هزار نفر یک کرسی اضافه می‌شود. به همین ترتیب، مثلاً در سیزدهمین دوره کنگره خلق ملی، استانی سیچوان با ۸۱ میلیون نفر حدود ۱۲۰ کرسی اضافی دریافت کرد در حالی که جیلین با جمعیت ۲۷ میلیون ۵۸ کرسی دیگر دریافت کرد. علاوه بر این، هنگ‌کنگ ۳۶ نماینده، ماکائو ۱۲ نماینده و تایوان ۱۳ نماینده را به‌خود اختصاص دادند. همچنین حداقل یک کرسی برای نمایندگان هر یک از ۵۵ اقلیت قومی (به رسمیت شناخته شده) در چین در نظر گرفته شده است. ۳۵ کرسی دیگر برای چینی‌های بازگشته از خارج اختصاص داده شد (Isdp, 2018: 5). در صورت خالی شدن پست‌های نمایندگی یا ابطال صلاحیت نمایندگان، انتخابات میان‌دوره‌ای برگزار می‌شود. هنگامی که کنگره‌های خلق نشست ندارند، کمیته‌های دائمی این کنگره‌ها باید انتخابات میان‌دوره‌ای را

متصدی برگزاری انتخابات کنگره ملی خلق، طبق ماده (۵۹) قانون اساسی، کمیته دائمی باقیمانده از کنگره ملی قبلی است. به همین ترتیب، متصدی برگزاری انتخابات کنگره‌های خلق در سطح استان‌ها، مناطق خودمختار، شهرداری‌های مستقیماً زیر نظر دولت مرکزی، شهرهای منقسم به نواحی و بخش‌داری‌های خودمختار عبارت است از: کمیته دائمی همین کنگره‌ها در سطوح مربوطه خود. همچنین متصدی برگزاری انتخابات شهرهای غیرمنقسم به نواحی، شهرداری‌ها، کانتی‌ها و کانتی‌ها خودمختار نیز کمیته‌های انتخاباتی است که تحت رهبری کمیته‌های دائمی کنگره‌های خلق در سطح مربوطه خود هستند. کمیته انتخاباتی کنگره شهرستان‌ها، شهرستان‌های قومیتی و شهرک‌های قومیتی نیز باید تحت رهبری کمیته دائمی شهرهای غیرمنقسم به نواحی، شهرداری‌ها، کانتی‌ها و کانتی‌های خودمختار باشد که به‌لحاظ سلسله‌مراتب پارلمانی بالاتر از ایشان هستند. نکته مهم جهت یادآوری این است که کنگره خلق شهرستان‌ها، شهرستان‌ها قومیتی و شهرک‌های قومیتی دارای کمیته دائمی نیستند. همچنین کمیته دائمی کنگره‌های خلق استان‌ها، مناطق خودمختار، شهرداری‌های زیر نظر دولت مرکزی، شهرهای منقسم به نواحی و بخش‌داری‌های خودمختار باید کار انتخاب نمایندگان کنگره‌های موجود در سلسله‌مراتب کانتی‌ها و پایین‌تر را هدایت کنند.

۱-۱-۲. انتخابات غیرمستقیم

هرچند جمهوری خلق چین، نام این سلسله‌مراتب پارلمانی را دمکراسی مشورتی می‌گذارد، رویه رأی‌گیری غیرمستقیم و فیلتر شده، به‌خصوص در سطح کانتی‌ها به بالا، برای حزب کمونیست امکان قابل توجهی برای کنترل ترکیب پرسنل و انتخاب نمایندگانی که از نظر سیاسی وفادار هستند، فراهم می‌کند. منظور از انتخابات غیرمستقیم، انتخابات کنگره ملی و کنگره‌های محلی خلق از سطح کانتی به بالاست، زیرا نمایندگان کنگره‌های سطح پایین‌تر نمایندگان کنگره‌های سطح بالاتر را انتخاب می‌کنند.

در سطح کانتی به بالا، نامزدها ممکن است که از بین عمدتاً حزب کمونیست، خرده‌احزاب به رسمیت شناخته شده، تشکل‌های توده‌ای مستقل یا حمایت شده از سوی حداقل ۱۰ نماینده اعلام آمادگی برای نامزدی در سلسله‌مراتب بعدی کنند. پس از تهیه فهرست نامزدها، تا زمانی که تعداد نامزدها با نسبت تعیین شده قانونی جهت رقابتی بودن مطابقت داشته باشد، ممکن است رأی‌گیری انجام شود. در صورتی که تعداد نامزدها از نسبت مقرر قانونی انتخابات رقابتی بیشتر باشد، برای نهایی شدن فهرست نامزدها، رأی‌گیری مقدماتی انجام می‌شود تا از تعداد نامزدها کاسته شود. زمان معرفی

1. The Provincial Administrative Units
2. The Regional Administrative Units

منتقل می‌شود و نظرات آنها را جویا می‌شوند (فرود دوم).
۳. نظرات گروه‌های انتخاب‌کننده یک‌بار دیگر جمع‌آوری شده و به کمیته انتخابات گزارش می‌شود که با استناد به نظرات اکثر انتخاب‌کنندگان، لیست نهایی نامزدها را تعیین می‌کنند (فراز سوم). لیست اسامی و جزئیات اولیه برای هیئت رأی‌دهندگان واجد شرایط منتشر می‌شود (فرود سوم).
تعداد نامزدها باید بین ۵۰ تا ۱۰۰ درصد بیشتر از تعداد کرسی‌ها باشد. رأی‌گیری نیز به صورت مخفی صورت می‌گیرد. تعداد پایه نمایندگان کنگره خلق یک استان، منطقه خودمختار یا شهرداری‌های زیرنظر مستقیم دولت مرکزی، ۳۵۰ نفر است. برای یک استان یا منطقه خودمختار، ممکن است به‌ازای هر ۱۵۰۰۰۰ نفر یک نماینده و برای شهرداری‌های زیرنظر حکومت مرکزی، ممکن است به‌ازای هر ۲۵۰۰۰ نفر یک معاون دیگر اضافه شود. اما تعداد کل نمایندگان نباید از ۱۰۰۰ نفر تجاوز کند. تعداد پایه نمایندگان کنگره خلق شهری‌هایی که به نواحی تقسیم شده‌اند یا بخش‌داری‌های خودمختار ۲۴۰ نفر است. ممکن است برای هر ۲۵۰۰۰ نفر یک نماینده دیگر تعیین شود. با این حال، اگر جمعیت شهر یا بخش‌داری خودمختار بیش از ۱۰ میلیون نفر باشد، تعداد کل نمایندگان آن از ۶۵۰ نفر بیشتر نخواهد شد.

۲-۲. کاروبزه‌ها و اختیارات کنگره‌های محلی خلق

براساس فصل سه قانون اساسی، کنگره‌های محلی خلق در سطح کانتی‌ها یا بالاتر از آن عمدتاً وظایف و اختیارات زیر را اعمال خواهند کرد:

۱. بررسی و تصویب برنامه‌ها، بودجه‌ها و بازنگری‌های اجرایی آنها در زمینه توسعه اقتصادی و اجتماعی ملی در حوزه‌های اداری مربوطه و بحث و تصمیم‌گیری در مورد موضوعات مهم سیاسی، اقتصادی، آموزشی، علمی، فرهنگی، بهداشت عمومی، حفاظت از محیط‌زیست و منابع و امور مدنی در حوزه‌های خود.
۲. انتخاب یا عزل نمایندگان کنگره‌های خلق سطوح بالاتر، اعضای اصلی و معاونان دولت‌های مردمی، اعضای کمیته دائمی کنگره‌های خلق، رؤسای دادگاه‌های مردمی و رؤسای دادگستری‌ها، دادستان‌های مردمی در سطوح مربوطه.
۳. اطمینان یافتن از اینکه قانون اساسی، قوانین، ضوابط و مقررات اداری و مصوبات کنگره‌های خلق در سطوح بالاتر در حوزه

انجام دهند. انتخابات میان‌دوره‌ای ممکن است از روش‌های انتخابات «رقابتی»^۱ یا «تعداد مساوی»^۲ استفاده کند.
انتخاب نمایندگان از میان مناطق ویژه اداری (هنگ‌کنگ و ماکائو) و میهن‌دوستان تایوانی به ریاست کمیته دائمی کنگره ملی خلق انجام می‌شود. بیش از ۱۰ نفر از اعضای نشست‌های انتخاباتی می‌توانند مشترکاً نامزدهای کنگره ملی خلق را معرفی کنند. نتایج انتخابات توسط هیئت رئیسه‌ها اعلام و به کمیته بررسی صلاحیت نمایندگان در کمیته دائمی کنگره ملی خلق گزارش می‌شود. کمیته دائمی کنگره ملی نیز صلاحیت نمایندگان منتخب را تأیید و اعلام می‌کند.

۲-۱-۲. انتخابات مستقیم

بر پایه قانون انتخابات مورخ ۱ ژوئیه ۱۹۷۹ میلادی نیز فرایند نام‌نویسی در فرایند انتخابات مستقیم در سطح کانتی‌ها و شهرستان‌ها (به همراه شهرستان‌های قومیتی و شهرک‌های قومیتی)، اعضای حزب کمونیست چین، دیگر احزاب سیاسی به رسمیت شناخته شده، سازمان‌های توده‌ای مثل اتحادیه کارگری، اتحادیه شرکت‌ها دولتی یا هر رأی‌دهنده‌ای - که توسط ۱۰ نفر دیگر حمایت شود - می‌توانند نامزد شوند. فهرست نهایی نامزدهای انتخاباتی باید از طریق مشورت یا انتخابات مقدماتی تهیه شود که در عمل توسط یک کمیته انتخاباتی^۳ با مشورت گروه‌های کوچکی از رأی‌دهندگان تنظیم می‌شود.^۴ به‌عبارت دیگر، فرایند نامزدی، چرخه‌ای از مشورت دمکراتیک بین رأی‌دهندگان و کادرهای مستقر کنگره‌های همان سطح یا بالاتر است. برای این منظور، در بسیاری از حوزه‌های انتخاباتی، از فرایندی به نام «سه فراز، سه فرود» استفاده می‌کنند (Barrett, 2022: 139) که عبارت است از:

۱. کمیته‌های انتخاباتی ضمن گردآوری و چک کردن هویت و اطلاعات نامزدها، لیستی از اسامی ایشان را با جزئیات فراهم می‌کند (فراز نخست). سپس لیستی از ایشان برای واجدین شرایط رأی در مناطق جغرافیایی مربوطه یا همان هیئت انتخاب‌کنندگان (مردم منطقه) برای بحث و گفتگو منتشر می‌شود (فرود نخست).
۲. نظرات هیئت واجد رأی از طریق نمایندگان گروه در یک جلسه با کمیته انتخابات به‌منظور کاهش تعداد نامزدها منتقل می‌شود (فراز دوم). سپس نظرات گروه‌های مختلف انتخاب‌کننده و مباحث مطرح شده در جلسه کمیته انتخاباتی به رأی‌دهندگان دوباره

1. Competitive Election Method

۲. Equal Number Method. رأی برابر به این معناست که هر فرد یک رأی دارد. رأی برابر به نصاب اکثریت ساده برای رأی دادن و اکثریت آرای نمایندگان حاضر برای انتخاب نامزدها نیاز دارد.

3. The Election Committees

4. Electoral Law of the National People's Congress and Local People's Congresses of the People's Republic of China, Available at:

<http://www.npc.gov.cn/englishnpc/c23934/202012/81779080873d4b268c0dbe53e0b04873.shtml>

انتصاب می‌کردند (Burns, 1987: 3). حزب کمونیست برای پر کردن این مسئولیت‌ها هم از ظرفیت کادر نظامی خود در جنگ جهانی دوم با ژاپن - و حزب ملی چین - و هم از نخبگان جوان (دارای تحصیلات دبیرستان به بالا) استفاده می‌کرد؛ زیرا نخبگان مسن‌تر تحت تأثیر آموزه‌های نظام سرمایه‌داری بودند. از سال ۱۹۴۹ میلادی حزب کمونیست چین به‌عنوان رهبر ائتلاف جبهه متحد (در برگیرنده احزاب کوچک تحت قیمومت حزب کمونیست) توانست کنترل ارتش آزادی‌بخش چین (PLA)^۴ را به‌دست گیرد. در نتیجه پس از شکست دشمن خارجی و غلبه بر رقیب داخلی، مائو در یکم اکتبر ۱۹۴۹ میلادی در میدان تیان‌آن‌من^۵ تشکیل جمهوری خلق چین را اعلام کرد.

امروزه حزب کمونیست از نظر عضویت، بزرگ‌ترین حزب سیاسی در جهان است. تا پایان سال ۲۰۱۴، تعداد اعضا در مجموع به ۸۷،۷۹ میلیون نفر رسید، یعنی حدود ۶،۴ درصد از کل جمعیت چین را دربرداشت. این رقم در سال ۲۰۲۱ میلادی به بیش از ۹۵ میلیون نفر افزایش یافته است. با این حال، افزایش پیوسته در تعداد اعضا لزوماً به این معنا نیست که همه اعضای جدید حزب، مارکسیست‌های فداکار و متعصبی باشند. در عوض، مزایای بیشمار عضویت در حزب (مانند دسترسی آسان‌تر به بخش عمومی و شرکت‌های دولتی، ترفیع‌های ترجیحی، و مشارکت در شبکه‌های سیاسی نخبگان) انگیزه‌های مهمی برای پیوستن به حزب کمونیست هستند. علاوه بر این، مهم‌ترین دلیل موفقیت حزب در تربیت کادر جوان حرفه‌ای را می‌توان زیرساخت‌های آموزشی حزب در سطوح مختلف دبستان تا دانشگاه و حتی آموزشگاه‌ها و اندیشه‌های خاص برای مدیران سطوح مختلف دانست. با توجه به اینکه آموزش اجباری دولتی حدود ۹ سال یعنی از سن ۶ تا ۱۴ سالگی است، بسیاری از جوانان (۱۴ تا ۲۸ سال) رفتن به مدارس / آموزشگاه‌های^۶ حزب کمونیست را فرصتی برای ساختن آینده خود می‌دانند.

علاوه بر این، حزب کمونیست از زیرساخت‌هایی همچون «اتحادیه جوانان کمونیست»^۷ برای زنده نگاه داشتن خود استفاده کرده است. اتحادیه جوانان اولاً یک‌سال زودتر از حزب کمونیست یعنی در سال ۱۹۲۰ میلادی تشکیل شد، ثانیاً از ساختاری شبیه به سلسله‌مراتب خود حزب کمونیست برخوردار است و جوانان ۱۴ تا ۲۸ سال گردانندگان اصلی آن هستند.

اداری مربوطه خود به‌درستی اجرای می‌شود. همچنین اطمینان از اجرای طرح‌های ملی و بودجه از دیگر وظایف آنهاست.

۴. نظارت بر کار دولت‌ها، دادگاه‌ها، دادستانی و کمیته‌های دائمی کنگره‌های محلی خلق در سطوح مربوطه.

۵. تنظیم و ابلاغ مقررات محلی توسط کنگره‌های خلق استان‌ها، مناطق خودمختار و شهرداری‌های زیرنظر دولت مرکزی مشروط بر اینکه این مقررات نباید مغایر با قانون اساسی، قوانین و ضوابط و مقررات اداری باشد که برای ثبت به کنگره ملی خلق، کمیته دائمی کنگره ملی خلق، شورای دولت باید ارائه شود.

۶. تغییر یا ابطال مصوبات نامناسب کمیته‌های دائمی کنگره‌های خلق و دولت‌های محلی در سطوح مربوطه.

۷. حفاظت از اموال متعلق به کل مردم، اموالی که به‌طور جمعی متعلق به کارگران زحمتکش است و حمایت از مالکیت خصوصی مشروع متعلق به سایر شهروندان است.

کنگره‌های محلی خلق در سطوح شهرستان‌ها، شهرستان‌های قومیتی و شهرک‌های قومیتی نیز اختیار و کارویژه‌های مشابهی دارند.

[۳. حزب کمونیست چین]

حزب کمونیست چین در سیستم سیاسی جمهوری خلق به مثابه یک دولت^۱ عمل می‌کند به‌طوری که بسیاری از سمت‌های خرد و کلان کنگره و دولت رسمی به‌خصوص نیروهای مسلح را زیرچتر رهبری خود دارد. شکل‌گیری حزب کمونیست به سال ۱۹۲۱ میلادی بازمی‌گردد زمانی که رهبر حزب مائوتسه‌تونگ توانست در جنگ داخلی با کمینتانگ (حزب ملی چین)^۲ بود. حزب کمونیست در این زمان با بحران شدید کمبود کادر واجد صلاحیت روبه‌رو بود تا بتواند بیش از ۲/۷ میلیون پست عمومی مورد نیاز را برای اداره کشور پر کند. از این‌رو تا سال ۱۹۵۵ میلادی تلاش کرد که از سیستمی انتصابی شبیه به نومنکلاتورا^۳ شوروی برای پر کردن پست‌های اجرایی استفاده کند. نومنکلاتورا مجموعه‌ای از افراد در اتحادیه جماهیر شوروی بود که تمام مسئولیت‌های کلیدی در ساحت‌های مهم همگانی اعم از دولت، صنعت، کشاورزی، آموزش و... را در اختیار داشتند و پرسنل مورد تأیید خود را در هر منطقه

1. State
2. Kuomintang
3. Nomenklatura
4. People's Liberation Army
5. Tiananmen
6. Schools
7. The Communist Youth League

مکتب مارکسیسم-لنینیسم و مبانی اندیشه مائو، به بازنگری جایگاه چین در تاریخ و عبرت گرفتن از علل فروپاشی شوروی تأکید داشت. او ایده‌های مختلفی برای اداره چین دارد که در قالب سخنرانی و... ایراد شده است و در کتاب «حکمرانی چین»^۱ به زبان انگلیسی منتشر شده است.

شی جین‌پینگ بعد از انقلاب مائو به دنیا آمده است که به قدرت رسیدن او نشانه‌ای از سیستمی بودن حکمرانی حزب کمونیست چین است. یکی از ویژگی‌های برجسته او، اقدامات گسترده برای اعمال انضباط حزبی و ایجاد وحدت داخلی است. کارزار فسادستیزی او به سقوط مقامات برجسته‌ای از حزب کمونیست و برخی اعضای کهنه‌کار شورای حزب در کمیته دائمی پالیتبورو^۲ منجر شد (۹۴ Doyon, ۲۰۱۸).

۳-۱. ساختار حزب کمونیست چین

نهادهای سیاسی موجود در جمهوری خلق چین اساساً تحت تأثیر بازنگری‌های قانون اساسی قرار نگرفته است. در واقع، قانون اساسی چین یک سند سیاسی است به طوری که حزب کمونیست بالاتر از قانون اساسی و مردم قرار می‌گیرد. حزب کمونیست به خودی خود دارای بخش‌های مختلف یک دولت به معنای واقعی است که می‌تواند نیروهای متخصص خود را در دولت و کنگره تزریق کند (به نمودار ۳ مراجعه کنید).

اتحادیه جوانان کمونیست بر سازمان «پیشگامان جوان چین»^۱ نیز نظارت دارد. سازمان پیشگامان، مسئول آموزش و پرورش مدارس خاص نونهالان و نوجوانان بین ۶ تا ۱۴ سال است (Worden, 1988: 421). طبق گزارش‌ها، سازمان پیشگامان فقط در سال ۲۰۱۰ میلادی نزدیک به ۱۴۰ میلیون دانش‌آموز داشته است.

در تاریخچه حزب کمونیست، چندین نفر از اعضای اتحادیه جوانان توانسته‌اند به بالاترین سطوح قدرت در حزب یعنی شورای رهبری «پالیتبورو»^۲ راه یابند و متعاقباً در کنگره و دولت ملی خلق مسئولیت بپذیرند. نکته حائز اهمیت این است که رهبران حزب کمونیست پیش از اینکه وارد دستگاه‌های کنگره و دولت شوند اولاً سابقه تحصیلات آکادمیک دارند ثانیاً دارای دکترین جدید برای توسعه و پیشرفت چین هستند ثالثاً ایده‌های خود را در مدارس / آموزشگاه‌های حزب به خصوص مدرسه مرکزی حزب کمونیست به بحث و آزمایش می‌گذارند تا کادر حزب را هم با خود همراه کنند. برای مثال، شی جین‌پینگ^۳ دبیرکل کنونی حزب کمونیست و رهبر جمهوری خلق چین، پس از اینکه تجربه مدیریت موفق در چندین کانتی^۴ از جمله ژندینگ در سال ۱۹۸۲ تا شهر شانگهای در سال ۲۰۰۷ میلادی داشته است توانست توجه حزب را به خود جلب کند و در سال ۲۰۰۷ رئیس مدرسه مرکزی حزب کمونیست شود. سپس در سال ۲۰۱۲ میلادی با احیای ایده «سوسیالیسم با مختصات چینی»^۵ به‌عنوان دبیرکل حزب کمونیست و رهبری جمهوری خلق چین به قدرت رسید. شی جین‌پینگ ضمن تأکید بر

1. Young Pioneers of China

2. Politburo

3. Xi Jinping

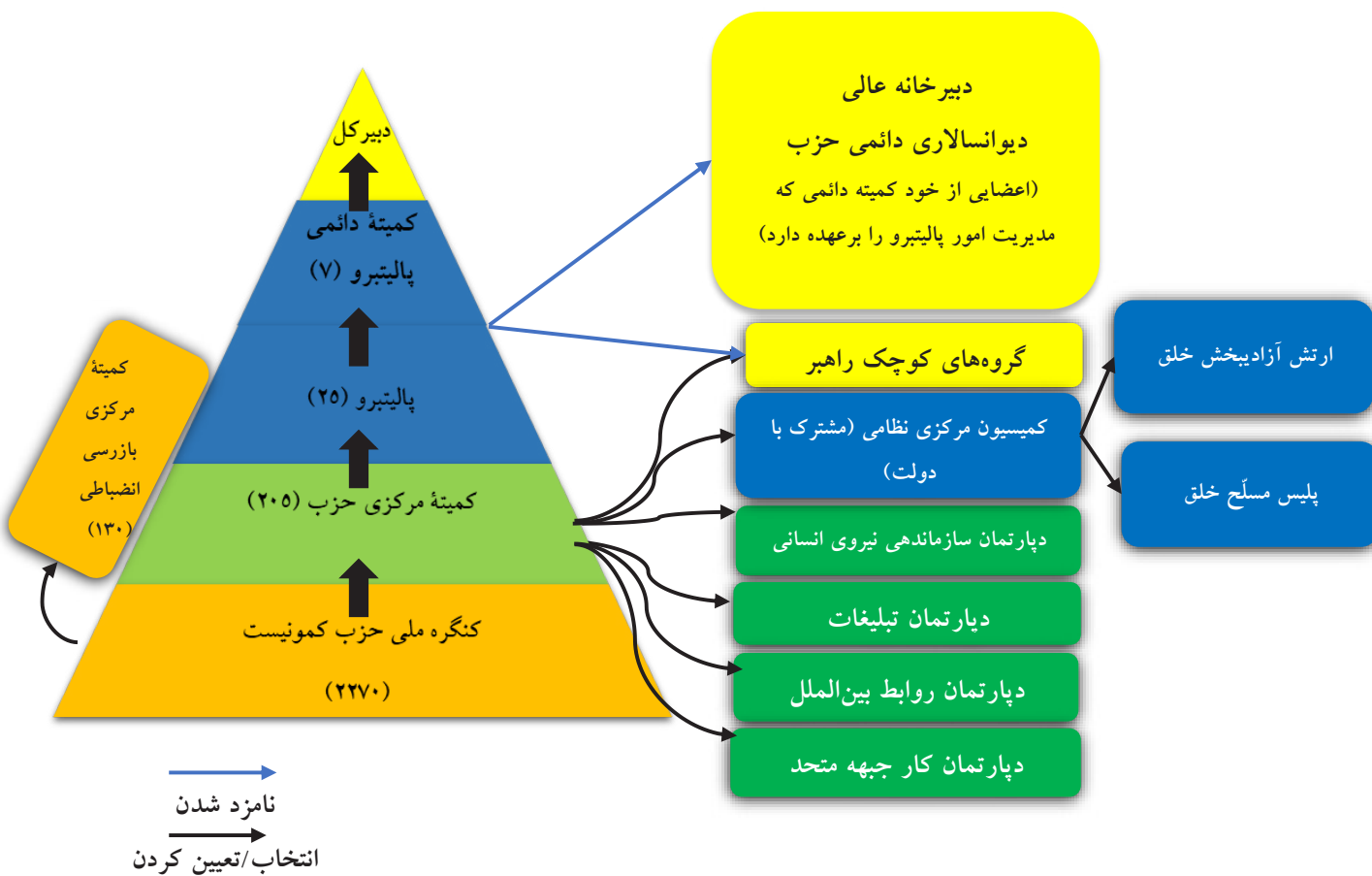
4. County

6. The Governance of China

7. The Politburo Standing Committee

۵. پیش‌تر دنگ شیائوپینگ این ایده را مطرح کرده بود.

نمودار ۳. ساختار حزب کمونیست چین

(نمودار ۳)

Sources: (Lance, 2019: 12 & UCBC, 2017: 1-3)

در چارچوب یک سازمان، بر کادرهای غیررسمی حزب نیز نظارت داشته باشد. البته امروزه وزارت نظارت در «کمیسیون نظارت ملی» ادغام شده است و فعالیت‌های کمیته انضباطی با هماهنگی این کمیسیون صورت می‌گیرد. کمیته مرکزی در سطوح محلی حزب کمونیست دارای کمیته‌های محلی بازرسی انضباطی نیز است که بر سطوح پایینی نظارت می‌کنند. این کمیته مکرراً به‌عنوان یک نهاد فراقضایی در پرونده‌های فساد بسیار خوب عمل کرده است و اغلب با فرستادن هیئت‌هایی از تیم‌های عالی‌رتبه از بازرسان به شرکت‌های دولتی یا دولت‌های محلی، تحقیقات در مورد فساد محلی را رهبری کرده است. این کمیسیون می‌تواند حق عضویت کادرهای برجسته در حزب را تعلیق کند که به‌معنای پایان دادن به مشاغل سیاسی آنها و از دست دادن شغل آنهاست. همچنین می‌تواند در مورد اینکه آیا نتایج تحقیقات خود را به قوه قضائیه منتقل کند یا خیر تصمیم‌گیری کند (Lance, 2019:16).

۳-۱-۴. شورای رهبری حزب (پالیتبرو)

شورای رهبری حزب کمونیست موسوم به پالیتبرو^۲ بالاترین نهاد تصمیم‌گیری و رهبری حزب کمونیست چین است که از سال ۲۰۰۷ میلادی ۲۵ عضو دارد. شورای رهبری حزب، مسئول انتخاب دبیرکل حزب (رهبر کبیر خلق چین) است. این شورا دارای یک کمیته دائمی متشکل از ۷ عضو است که بیشتر تصمیمات را با دبیرکل اجرایی می‌کنند. تصمیمات رهبری چین قائم به فرد نیست، بلکه برایندی از نظرات نمایندگان پالیتبرو است. به‌علاوه، هفت نفر از میان ۲۵ عضو شورای رهبری از افرادی هستند که بیشترین هماهنگی را با رهبر کبیر خلق دارند و این‌گونه در مدیریت تصمیم‌گیری‌های شورایی هماهنگ عمل می‌کنند. این افراد در بخش‌های رسمی حساس مختلف به‌خصوص شورای دولت و کنگره حضور دارند. سازوکار وجود یک کمیته دائمی درون یک مجلس (شورا) در سراسر ساختار چین تکرار می‌شود به‌گونه‌ای که مجلس (در اینجا پالیتبرو) بر تصمیمات و اقدامات کمیته دائمی در بلندمدت به‌طور دوره‌ای نظارت دارد. شورای رهبری قدرت عزل رهبری را از سمت دبیرکلی حزب یا سمت‌های رسمی دولتی دارد. ترکیب شورای رهبری پالیتبرو با مذاکرات بلندمدت نخبگان حزب کمونیست حل و فصل می‌شود، و اسامی برای تصویب به کمیته مرکزی حزب کمونیست چین ارائه می‌شود. سپس در اولین جلسه عمومی بلافاصله پس از نشست کنگره ملی حزب کمونیست اعلام می‌شود. اعضای شورای رهبری عموماً از جمله فرماندهان ارتش و رؤسای حزب، کنگره و دولت هستند (Kirby, 2004: 230). همچنین کمیته دائمی پالیتبرو بدنه رهبری حزب کمونیست

۳-۱-۱. کنگره ملی حزب کمونیست

حزب کمونیست چین همانند کنگره ملی خلق دارای یک ساختار سلسله‌مراتبی تصمیم‌گیری است. کنگره ملی حزب کمونیست با داشتن بیش از حدود دو هزار نماینده هر پنج سال یک‌بار برگزار می‌شود و یک رویداد سیاسی مهم است: بازنگری در اصول ایدئولوژیک، تجدیدنظر در استراتژی توسعه ملی، ترکیب کمیته مرکزی حزب، کمیته مرکزی بازرسی انضباطی و کمیسیون نظامی مرکزی همه توسط این بدنه تصمیم‌گیری می‌شود. رهبران عالی‌رتبه حزب کمونیست با دقت تمام پیشنهادهایی را که برای بحث و رأی‌گیری به کنگره ملی حزب کمونیست ارائه می‌شوند، آماده می‌کنند.

۳-۱-۲. کمیته مرکزی حزب کمونیست

کمیته مرکزی حزب کمونیست چین، به‌طور رسمی توسط کنگره ملی حزب کمونیست انتخاب می‌شود. معمولاً سالی یک یا دو بار برای یک جلسه عمومی تشکیل جلسه می‌دهد. این نهاد بدنه مرکزی اداری و تصمیم‌گیری مقامات ارشد حزبی، دولتی و نظامی است. برای تصمیم‌گیری در مورد انتصاب در پست‌های رهبری حزب کمونیست چین و همچنین تصمیم‌گیری در مورد مسائل اساسی سیاست، از تغییرات قانون اساسی گرفته تا تغییر در استراتژی توسعه اقتصادی، به تأیید شورای مرکزی کمونیست چین نیاز است. تمام مسئولان بخش‌های زیر از جمله اعضای کمیته مرکزی حزب کمونیست چین هستند: رؤسای حزب کمونیست و دولت مرکزی، دبیران و فرمانداران استان‌ها، شهرداری‌های تحت مدیریت مستقیم دولت مرکزی و مناطق خودمختار، افسران عالی‌رتبه نظامی و کمیسرهای سیاسی. علاوه بر این، کمیته مرکزی حزب شامل ۲۵ مدیر ارشد شرکت‌های دولتی بزرگ است که به‌عنوان یک گروه ذی‌نفع اقتصادی، نفوذ قابل‌توجهی در سیاست چین دارند. با این‌حال، تعداد کارآفرینان خصوصی در میان نمایندگان کنگره حزب کمونیست ملی از سال ۲۰۰۲ میلادی افزایش یافته است و ۲۸ کارآفرین خصوصی در کنگره حزب ملی کمونیست در سال ۲۰۱۲ میلادی شرکت کردند.

۳-۱-۳. کمیته مرکزی بازرسی انضباطی

کنگره ملی حزب کمونیست همچنین اعضای کمیته مرکزی بازرسی انضباطی را انتخاب می‌کند که در مرکز فرماندهی حزب از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. کمیته مرکزی بازرسی انضباطی مسئول نظارت بر اعضای در هر دو بخش حزبی و دولتی است. در سال ۱۹۹۳ میلادی، این کمیسیون با وزارت نظارت^۱ ادغام شد تا

1. The Ministry of Supervision
2. Politburo

۳-۱-۶. کمیسیون نظامی مرکزی

کمیسیون نظامی مرکزی بالاترین ارگان رهبری نظامی در چین است. این کمیسیون مسئول هماهنگی سیاست دفاعی و تدوین دکترین رسمی نظامی است و در زمان جنگ، تصمیم نهایی را می‌گیرد. این کمیسیون به‌لحاظ سازمانی، تجسم‌بخش روابط بین حزب و ارتش آزادیبخش خلق است به‌طوری که تبعیت ارتش را تضمین می‌کند. کمیسیون نظامی نسبتاً کوچک است و شامل تنها چند افسر و مقام از اعضای پالیتریو است. این کمیسیون یک دفتر عمومی دارد که جریان اطلاعات را در میان اعضای کمیسیون کنترل می‌کند و ارتباط بین نهادهای حزب و شورای دولت را حفظ می‌کند. کار معمول کمیسیون نظامی برگزاری جلسات هفتگی و جلسات کمیته‌های موقت و گروه‌های کاری است (Heilmann, 2017: 150).

۳-۱-۷. دپارتمان سازماندهی نیروی انسانی

دپارتمان سازماندهی^۲ [نیروی انسانی] در همان جولای ۱۹۲۱ میلادی ذیل کمیته مرکزی حزب در پکن تشکیل شد. کارویژه این بخش مدیریت و کنترل منابع انسانی در حزب کمونیست چین است. این دپارتمان به شدت محرمانه و مورد اعتماد حزب کمونیست است و گویا از ایده «نومنکلاتورا»^۳ سیستم حزبی لنین در جماهیر شوروی الگو برداری شده است (48-Suizhou, 2016: 45).

این دپارتمان ضمن رصد و کنترل بیش از حدود ۹۵ میلیون اعضای حزب کمونیست، گزارش‌های مشروح و محرمانه در مورد رهبران احتمالی و دارای صلاحیت آینده حزب کمونیست را فراهم می‌کند. در سال‌های اخیر، دپارتمان سازماندهی نیروی انسانی فرایند ارزیابی را معرفی کرده است که هدف آن، بررسی منظم عملکرد موفقیت‌آمیز مقامات در اجرای سیاست‌هاست. دپارتمان مرکزی سازماندهی نیروی انسانی در زمان دنگ شیائوپینگ به‌منظور تمرکززدایی، بسیاری از وظایف خود مبنی بر نظارت بر کادر را به سطوح محلی خود واگذار کرد. ریچارد مک‌گراگور^۴ نویسنده و روزنامه‌نگار -مأمور در شانگهای چین- در فایننشال تایمز می‌نویسد که:

«اگر بخواهیم چنین دپارتمان مشابهی را در آمریکا تصور کنیم، آن‌گاه وظیفه‌اش نظارت بر بسیاری از مناصب خواهد بود از جمله: فرمانداران ایالات و معاونت‌ها، شهرداران شهرهای بزرگ، رؤسای سازمان‌های نظارتی فدرال، مدیران ارشد شرکت‌های بزرگ مثل جنرال الکتریک، قضات دیوان عالی کشور، سردبیران نیویورک تایمز، رؤسای شبکه‌های تلویزیونی و ایستگاه‌ها کابلی، رؤسای

چین را نمایندگی می‌کند. در رأس کمیته دائمی، دبیرکل حزب کمونیست قرار دارد که همزمان ریاست‌جمهوری خلق چین و ریاست قوای نظامی یا همان کمیسیون مرکزی نظامی (مشترک بین دولت و حزب) را برعهده دارد. دبیرخانه عالی کمیته دائمی نیز جلسات و تصمیمات شورای رهبری را آماده می‌کند و بر اجرای قطعنامه‌های حزب نظارت می‌کند. بخش‌های کلیدی و مرکزی حزب کمونیست برای اطمینان از هماهنگی خط‌مشی میان حوزه‌های مختلف مسئولیت، در دبیرخانه عالی نمایندگانی دارند. دبیرخانه حزب کمونیست چین به‌جای دبیرکل حزب کمونیست توسط یکی از اعضای کمیته دائمی شورای رهبری اداره می‌شود. پس از ریاست‌جمهوری شی‌جین‌پینگ، رئیس دفتر کل شورای دولت، که نقش کلیدی در هماهنگی فعالیت‌های دولت ایفا می‌کند، نیز به این دبیرخانه راه یافت. چنین همگرایی‌هایی برای تضمین پیوندهای محکم‌تر بین حزب کمونیست و دولت طراحی شده‌اند (Martin & Lawrence, 2013: 23).

۳-۱-۵. گروه‌های کوچک راهبر

گروه‌های کوچک راهبر، نهادهای واسطه مشورتی متخصصی هستند که برای سیاستگذاران ریل‌گذاری می‌کنند. برون‌داد این گروه‌ها نمایانگر اتفاق‌قول عالی‌ترین مقامات حزب کمونیست چین است. این گروه‌ها عبارتند از: ۱. کارگروه راهبر تعمیق اصلاحات همه‌جانبه، ۲. کارگروه راهبر امور مالی و اقتصادی، ۳. کارگروه راهبر امور خارجه، ۴. کارگروه امنیت سایبری و اطلاعات، ۵. کارگروه تشکیلات‌سازی حزبی، ۶. کارگروه تبلیغات و ایدئولوژی، ۷. کارگروه امور روستایی، ۸. کارگروه تایوان، ۹. گروه کوچک راهبر مرکزی دپارتمان کار جبهه متحد.

اعضای کمیته دائمی پالیتریو بعضاً ریاست این گروه‌ها را بر دوش دارند. سیستم حکومتی چین به‌صورت عمودی و فاقد هماهنگی افقی بین‌بخشی سازماندهی شده است در نتیجه این گروه‌ها نقش مهمی برای غلبه بر این عدم هماهنگی افقی ایفا می‌کنند. همچنین دو نوع گروه‌های راهبر وجود دارند (Brosdgaard, 2016: 22). یکی گروه‌های راهبری که در خدمت حزب به‌خصوص پالیتریو، دبیرخانه عالی پالیتریو هستند و دیگر گروه‌های کوچک راهبر که در خدمت شورای دولت^۱ جهت اجرای سیاست‌ها در دولت هستند. گروه‌های مربوط به حزب کمونیست در بیشتر موارد بر روی امور سیاسی و حقوقی همراه با مسائل امنیت ملی متمرکز هستند در حالی که گروه‌های کوچک مربوط به شورای دولت بر اقتصاد و امور اجتماعی متمرکزند (UCBC, 2017: 3).

1. State Council
2. The Organization Department
3. Nomenklatura
4. Richard McGregor

۳-۱-۹. دپارتمان روابط بین‌الملل

دپارتمان روابط بین‌الملل^۲ در ذیل کمیته مرکزی حزب کمونیست، مسئولیت جمع‌آوری اطلاعات و تأثیرگذاری بر احزاب و بازیگران سیاسی خارجی، اندیشکده‌ها و دانشگاهیان را بر دوش دارد. همچنین یکی از دیگر وظایف مهم این بخش، یافتن راه‌هایی برای ایجاد تفرقه بین منتقدان بالقوه است. این سازمان به‌طور تاریخی، برای ارتباط با احزاب کمونیست در سراسر دنیا، جهت فعالیت‌های برون‌مرزی از جمله قیام و تظاهرات در سایر کشورها بود. این دپارتمان در روابط چین با کره شمالی و ویتنام خیلی فعال بوده است. در دهه ۱۹۸۰ میلادی ذیل ریاست و رهبری دنگ یا پینگ، این سازمان مأموریت خود را به سایر احزاب و بازیگران غیر کمونیست گسترش داد تا بتوانند برای لابی‌های سیاسی و... نیز استفاده کنند. این دپارتمان به مثابه دستگاه دیپلماسی غیررسمی چین عمل می‌کند (Bader, 2020: 723).

۳-۱-۱۰. دپارتمان کار جبهه متحد

دپارتمان کار جبهه متحد (UFWD)^۳ مستقیماً به کمیته مرکزی حزب کمونیست گزارش می‌دهد. کارویژه این بخش گردآوری و تحلیل اطلاعات درباره افراد و سازمان‌های نخبگانی در داخل و خارج از چین به‌منظور تأثیرگذاری بر آنهاست. در سال‌های اولیه این دپارتمان به‌دنبال جذب نیرو از اقشار مختلف مردم چین اعم از مذاهب و اقوام مختلف برای همراهی با حزب کمونیست بود تا رویه‌ای دموکراتیک و مردمی را در پیش گرفته باشد. امروزه این دپارتمان دفتری نیز دارد که مسئول رسیدگی به امور هنگ‌کنگ، ماکائو و دیگر چینی‌هاست تا با به‌کارگیری این ظرفیت‌ها اتحادآفرینی کند. این دفتر نقش مهمی در ایجاد حمایت از ایده «یک کشور، دو سیستم»^۴ برای اداره هنگ‌کنگ در دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ میلادی داشته است (Gerry, 2004: 56). در قسمت‌های قبل مشخص شد چین دارای یک تقسیمات کشوری پیچیده است که در آن، قومیت‌ها و مذاهب نیز دارای نوعی از حکمرانی محلی و خودگردانی هستند. این دپارتمان با داشتن ۱۰۰۰ دانشکده سوسیالیسم در سراسر کشور چین، بر روی تربیت کادر وفادار به حزب از میان اقلیت‌های قومی، مذهبی و... تمرکز می‌کند تا بتواند مناطق مختلف مذکور را اداره کند. بنابر گزارش‌ها این دپارتمان ظاهراً بیش از ۴۰ هزار پرسنل دارد، ولی بودجه‌اش را هیچ‌گاه شفاف نکرده است. این دپارتمان بر هشت حزب سیاسی کوچک تابع و تمام فدراسیون صنعت و تجارت چین

دانشگاه و اندیشکده‌های بزرگ». با این حال، به‌نظر می‌رسد در سال‌های اخیر این سیستم با مشکلاتی مواجه شده است از جمله اینکه بخش خصوصی چین در اقتصاد رشد بسیاری داشته است که عملاً از کنترل مستقیم حزب کمونیست خارج شده است. طرح ایده‌هایی همچون «نماینده‌گی سه‌وجهی» ژیانگ زمین به‌موجب همین بوده است تا منافع سرمایه‌داران خصوصی نیز درگیر منافع حزب شود (Zemin, 2004). همچنین رئیس سابق کمیته مرکزی حزب یعنی دنگ ژیانگ برای ایجاد صلاحیت بیشتر و منطقه‌گرایی و تمرکززدایی بخش زیادی از بحث مدیریت منابع انسانی را به دپارتمان‌های سازماندهی نیروی انسانی در سطوح و بخش‌های استانی حزب سپرده است (McGregor, 2009). علاوه بر همه این موارد، دپارتمان سازماندهی نیروی انسانی طی سال‌های گذشته نقش مهمی در مبارزه علیه فساد ایفا کرده است. برای مثال، در جولای ۱۹۹۹ میلادی، این دپارتمان به‌منظور جلوگیری از فساد تلاش کرد تا رهبران استانی از کار کردن در استان خود منع شوند.

۳-۱-۸. دپارتمان تبلیغات

دپارتمان تبلیغات^۱ کمیته مرکزی حزب کمونیست چین، از جمله بخش‌های مهم حزب است که مسئول کارهای مرتبط با ایدئولوژی و همچنین سیستم انتشار اطلاعات است. این بخش یکی از نهادهای اصلی است که سانسور و کنترل رسانه‌ها را در جمهوری خلق چین اعمال می‌کند. این بخش در سال ۱۹۲۴ میلادی تأسیس سپس در دوران انقلاب فرهنگی تعلیق و در پایان در اکتبر ۱۹۷۷ میلادی دوباره راه‌اندازی شد. دپارتمان تبلیغات حزب کمونیست نقش راهبری سیستم کنترل رسانه‌ای را دارد به‌طوری که رادیو و تلویزیون دولتی چین با آن همکاری می‌کنند. این دپارتمان کنترل صدور مجوز رسانه‌ها و دادن دستورالعمل‌های سلبی و ایجابی را بر دوش دارد. از جمله مسائل دارای جنبه سلبی، پرداختن به تایوان، تبت و... است که می‌تواند بر امنیت یا قانون جمهوری خلق چین تأثیر گذارد. تمامی رسانه‌ها فعال در چین موظف هستند که بر پایه مقررات حزب کمونیست عمل کنند و به آن وفادار باشند. هرچند از آغاز دهه ۲۰۰۰ میلادی آزادی گزارشگری و عملیاتی در رسانه‌های چین افزایش یافته است، کمتر از دستورالعمل‌های وزارت تبلیغات دولت چین سرپیچی می‌شود.

1. Publicity Department
2. The International Liaison Department
3. The United Front Work Department
4. One Country, Two Systems

نظارت دارد. همچنین پیش‌تر نهادی در چین به نام «اداره دولتی امور مذاهب»^۱ وجود داشت که ضمن ارتباط نزدیک با دپارتمان مذکور، امروزه در آن ادغام شده است. اداره دولتی امور مذاهب دارای پنج انجمن بود: ۱. انجمن بودایی‌های چین، ۲. انجمن پیروان طریقت چینی (تائوئیسم)، ۳. انجمن اسلامی چین، ۴. جنبش وطن پرستان سه تن، ۵. انجمن میهن پرستان کاتولیک. امروزه اداره دولتی امور مذاهب با همه زیرشاخه‌ها در ذیل دپارتمان جبهه متحد تعریف شده است. مأموریت این دپارتمان درباره مذاهب و قومیت‌ها، چینی‌سازی ایشان به خصوص در منطقه اویغور و تبت گزارش شده است (Teufel Dreyer, 1993: 368).

۳-۱-۱۰-۱. دفاتر پژوهشی و سیاستگذار دپارتمان کار جبهه

متحد

دپارتمان کار جبهه متحد دارای سیزده زیرمجموعه از جمله ۹ دفتر و ۴ واحد اداری است که به موجب آن، به «سلاح جادویی»^۲ برای کنترل اقلیتی‌های دینی و قومی در داخل و چینی‌های خارج از کشور معروف شده است (Matthews, 2019).

۱. اداره کل: این اداره بر عملکرد این دپارتمان در حوزه‌های مختلف مالی، امنیت، دارایی‌ها و کار با سایر ارگان‌های دولت و حزب نظارت می‌کند.

۲. اداره تحقیقات و سیاستگذاری: این اداره به تحقیقات دارای جنبه ایدئولوژیک، سیاستگذاری، تبلیغات داخلی، تهیه پیش‌نویس اسناد مهم و... می‌پردازد و با سایر سازمان‌های دولتی برای توسعه تلاش‌های تبلیغاتی در خارج از کشور همکاری می‌کند.

۳. اداره کمیته حزب: این اداره مسئول مسائل ایدئولوژیک و انضباطی در این ساختار است.

۴. اداره کادر بازنشستگان،^۳ سیاستگذار و مجری سیاست‌های مربوط به پرسنل در حال اتمام کار و بازنشستگان

است.

۵. دفتر نخست- دفتر امور احزاب: امور مربوط به هشت حزب فرعی غیر کمونیستی را بررسی می‌کند که به طور قانونی مجوز فعالیت در چین دارند. فعالیت‌های این احزاب زیر نظر مستقیم جبهه کار متحد است. این احزاب عبارتند از: ۱. کمیته انقلابی کومینتانگ چین،^۴ ۲. لیگ خودمختار دمکراتیک تایوان،^۵ ۳. انجمن چین برای ترویج دمکراسی،^۶ ۴. انجمن ملی سازندگی دمکراتیک چین،^۷ ۵. انجمن جیوسان،^۸ ۶. لیگ دمکرات چین،^۹ ۷. حزب دمکراتیک دهقانان و کارگران چین،^{۱۰} ۸. حزب ژئی گانگ چین.^{۱۱}

۶. دفتر دوم- دفتر امور اقلیت‌ها و مذاهب: این بخش وظیفه تحقیق و پژوهش در مورد اقلیت‌ها را در جمهوری خلق چین بر دوش دارد. به علاوه این بخش باید با سایر سازمان‌های دولتی در کارهای مرتبط با آنها ارتباط برقرار کند.

۷. دفتر سوم- دفتر امور جبهه متحد هنگ کنگ، ماکائو و تایوان: این دفتر با شخصیت‌های دوستانه در هنگ کنگ، ماکائو و تایوان ارتباط برقرار می‌کند.

۸. دفتر چهارم- دفتر کار اقتصادی غیردولتی: این دفتر مسئول هماهنگی با شخصیت‌های مهم بخش خصوصی است.

۹. دفتر پنجم- دفتر کار روشنفکران و نخبگان مستقل: این دفتر با نخبگان و روشنفکرانی که به طور رسمی به حزب کمونیست وابسته نیستند در ارتباط است.

۱۰. دفتر ششم- دفتر کار نمایندگان طبقه جدید اجتماعی: این بخش بر طبقه اجتماعی جدید چین یعنی طبقه متوسط رو به رشد چینی تمرکز دارد.

۱۱. دفتر هفتم- مسئول امور اقلیت‌های قومی و مذهبی در منطقه تبت است.

۱۲. دفتر هشتم- مسئول امور اقلیت‌های قومی و مذهبی در منطقه سین کیانگ است.

1. State Administration for Religious Affairs
2. Magic Weapon
3. General Office
4. Policy Research Office
5. Party Committee
6. Retired Cadre Office
7. Revolutionary Committee of the Chinese Kuomintang
8. Taiwan Democratic Self-Government League
9. China Association for Promoting Democracy
10. China National Democratic Construction Association
11. Jiusan Society
12. China Democratic League
13. Chinese Peasants' and Workers' Democratic Party
14. China Zhi Gong Party

پژوهشی ذیل وزارتخانه‌ها در مشورت دادن به کمیسیون‌های ویژه کنگره ملی خلق، به‌خصوص کمیسیون‌های زیرنظر کمیته دائمی کنگره ملی نقش مهمی را ایفا می‌کنند. همچنین در ذیل اداره کل کمیته دائمی، نهادی به نام «دفتر تحقیقات»^۶ است که به این هماهنگی کمک می‌کند.

ازجمله نهادهای پژوهشی حزب گروه‌های کوچک راهبر بودند که مستقیماً زیرنظر دبیرکل حزب کمونیست (رهبر چین یا همان رئیس‌جمهور و بعضاً رئیس کمیسیون نظامی مرکزی) فعالیت می‌کنند و مسئولیت هماهنگی برنامه‌ریزی و سیاستگذاری بین حزب و دولت را برعهده دارند. علاوه بر این، دو نهاد تحقیقاتی وابسته به خود شورای دولت هستند که به مقامات دولتی مشورت می‌دهد: ۱. مرکز تحقیقات توسعه شورای دولت،^۷ ۲. آکادمی علوم اجتماعی چین.^۸

در کنار این مراکز، حزب کمونیست چین دارای مدارس/آموزشگاه‌هایی است که از مقاطع مختلف دیپلم تا دکترا به مثابه اندیشکده عمل می‌کنند و وظیفه تربیت و ارتقای مهارت‌های کادر را برعهده دارند. مدارس حزب نقش مهمی در تربیت نیروهای متخصص و حرفه‌ای داشته‌اند (Frank, 2011: 6). مهم‌ترین و معتبرترین این مؤسسات آموزشی، مدرسه مرکزی حزب کمونیست چین است که ریاست این مدرسه را معمولاً دبیرکل حزب کمونیست چین برعهده دارد. این مدرسه در طول سال دوره‌های مختلفی را برگزار می‌کند که مختص پنج نوع از اعضای کادر است:

۱. مدیران ارشد استانی و وزارتخانه‌ها: شامل دوره‌های کوتاه مدت ۷-۱۰ روزه یا ۳-۶ ماهه یا ترم‌های یک‌ساله.
۲. شهرداران شهرهای بزرگ و بخش‌داری‌ها: شامل دوره‌های چهار و نیم‌ماهه.
۳. دبیران منتخب سطح کانتی‌ها: شامل دوره‌های چهار ماه و نیم.
۴. کادرهای درگیر در امور قومیت‌ها: شامل دوره‌های ۶ ماهه، یک‌ساله یا دوساله.
۵. کادرهای جوان در سطح ملی قبل از ارتقا به پست‌هایی همچون معاونت وزیر یا سطوح معادل آن: شامل دوره‌های مختلف.

۱۳. دفتر نهم- اداره کل امور چین در خارج از کشور:
مسئول تعاملات با شهروندان چینی و قومیت‌های چینی در خارج از کشور است. همچنین دفتر «انجمن خارجی‌های دوستدار چین»^۲ را اداره می‌کند.

۱۴. دفتر دهم- دفتر برون‌مرزی چین:^۳ این دفتر به امور دانشجویان چینی مقیم خارج از کشور و رسانه‌های آن کشورها رسیدگی می‌کند. مؤسسات کنفوسیوس، انجمن‌های دانشجویی، فرهنگی و انجمن‌های دانشگاهی و... نیز از جمله محورهایی است که مربوط به این دفتر است.

۱۵. دفتر یازدهم- دفتر کل امور دینی- بخش آموزشگاه‌ها:
این دفتر - که در سال ۲۰۱۸ میلادی تأسیس شد- در زمینه امور مذهبی مدارس در کشور تحقیق و سیاستگذاری می‌کند و با سایر سازمان‌های دولتی در امور مرتبط ارتباط برقرار می‌کند. تمرکز این دفتر به‌طور عمده بر مدارس و آموزشگاه‌های اسلامی است.

۱۶. دفتر دوازدهم- دفتر امور دینی- بخش ادیان: این دفتر نیز در سال ۲۰۱۸ میلادی تأسیس شده است. تحقیقات و سیاستگذاری‌ها در این دفتر در بیشتر موارد متمرکز بر پروتستانیسیم، دائوئیسیسم،^۴ بودائیسیسم و مذهب کاتولیک و بعضاً اسلام است (Joske, 2019: 9).

۴. مراکز آموزشی و پژوهشی جمهوری خلق چین

مشخص شد که نظام جمهوری خلق چین یک نظام پارلمانی همگراست که انتخاب دولت و حتی نهادهای قضایی را برعهده دارد. ازاین‌رو، کنگره ملی خلق در بسیاری از فرایندهای لایحه‌نویسی، تقنین و... با شورای دولت و مؤسسات پژوهشی زیرنظر وزارتخانه‌ها هماهنگ است. به‌خصوص اینکه دبیرکل شورای دولت (دبیر کابینه دولت) نیز از اعضای کمیته دائمی کنگره ملی خلق است. علاوه بر این، رئیس‌جمهور، نخست‌وزیر و بسیاری از دیگر اعضای کمیته دائمی پالیتریو حزب کمونیست نیز از سوی کنگره به شورای دولت تزریق می‌شوند. در نتیجه، نهادهای پژوهشی حزب کمونیست و مؤسسات

1. Overseas Chinese Affairs General Bureau
2. the China Overseas Friendship Association (COFA)
3. Overseas Chinese Affairs Bureau
4. Daoism
5. General Office
6. the Research Office
7. The Development Research Center (DRC) of State Council
8. The Chinese Academy of Social Sciences

و اداره دارایی‌های شورای دولت» عمل می‌کند. از جمله اهداف آکادمی این است که به یک اندیشکده درجه یک بین‌المللی در زمینه تربیت مدیران ارشد برای رشد اقتصادی تبدیل شود. از این رو سه وظیفه اصلی را برای خود تعریف کرده است:

۱. آموزش و تربیت: کارآموزان این آکادمی، مدیران ارشد شرکت‌های دولتی و مؤسسات مالی هستند.

۲. تحقیقات علمی: تحقیقات این آکادمی متمرکز بر مسائل مشترکی است که شرکت‌کنندگان در دوره، شرکت‌ها و سازمان‌های آنها در توسعه و مدیریت با آن مواجه هستند. نتایج تحقیق از یک سو برای هدایت آموزش و پرورش آکادمی و از سوی دیگر به جهت انتزاع تئوری‌های مدیریت جدید متناسب با جمهوری خلق چین استفاده خواهد شد.

۳. همکاری و مبادلات بین‌المللی: این آکادمی برنامه‌های بین‌المللی را به منظور آموزش توسعه می‌دهد از جمله: سازماندهی شرکت‌کنندگان برای تحصیل در خارج از کشور، استخدام شرکت‌کنندگان خارجی برای آموزش و تحقیق علمی در آکادمی دالیان.

«آکادمی رهبری اجرایی پودانگ»^۷ در شهر شانگهای چین نیز مؤسسه‌ای دیگر در زمینه آموزش و گسترش دانش رهبری است که مشترکاً توسط دولت و حزب کمونیست در سال ۲۰۰۵ میلادی افتتاح شده است. آکادمی پودانگ، توسط دولت مرکزی تأمین مالی می‌شود و همچنین مستقیماً توسط دپارتمان سازماندهی نیروی انسانی کمیته مرکزی و تحت هدایت کمیته حزب کمونیست در شهرداری شانگهای اداره می‌شود.

آکادمی پودانگ همیشه بر نظریه‌های جدید، دانش جدید و شیوه‌های جدید تمرکز می‌کند. دوره‌های اصلی این آکادمی شامل شهرسازی و نوسازی شهری، مدیریت مالی نوین و نوآوری و شیوه‌های جدید اصلاحات و گشایش در منطقه دلتای رودخانه یانگ‌تسه^۸ است. اهداف آکادمی پودانگ عبارت است از:

الف) تقویت ظرفیت حاکمیتی

ب) به اشتراک گذاشتن تجربیات جدید اصلاحات و نوآوری

ج) ترویج همکاری بین‌المللی در توسعه رهبری

د) انجام تحقیقات در مورد مدیریت شهرنشینی و نوسازی شهری.

این آکادمی برای آرمان «سوسیالیسم با خصوصیات

مدرسه مرکزی دارای دو مؤسسه تحقیقاتی است که عبارتند از: ۱. مؤسسه مطالعات استراتژیک بین‌المللی^۱ و مؤسسه مطالعات مارکسیسم.^۲ این دو مؤسسه دارای ۹ بخش تحقیقاتی هستند: دفاتر تحقیقاتی در مورد نظریه استراتژیک مارکسیستی، سیاست بین‌الملل، اقتصاد جهانی، سیاست خارجی چین، امور تایوان، هنگ‌کنگ، ماکائو و اندیشه مائوتسه‌تونگ، دفاتر آموزشی و پژوهشی حقوق بشر، تاریخ سیاسی و حقوقی و امور ایدئولوژیک سیاسی (Shambaugh, 2008: 829).

آکادمی حکمرانی چین^۳ با نام قدیمی مدرسه ملی مدیریت^۴ از دیگر مراکز آموزشی-پژوهشی حزب کمونیست است. کارویژه اصلی این آکادمی عبارت است از: آموزش کارمندان استانی (وزارتخانه‌ها)، مدیران، کارمندان ارشد دولتی از دولت‌های هنگ‌کنگ و ماکائو و مدیران ارشد کشورهای خارجی، آموزش رهبران شرکت‌های کلیدی دولت، توسعه تحصیلات کارشناسی ارشد و دکتری مرتبط با رشته‌های اصلی دانشکده و پذیرش دانشجویان و کارآموزان بین‌المللی براساس مقررات دولتی؛ ایجاد و گسترش تحصیلات کارشناسی ارشد و دکتری مرتبط با رشته‌های اصلی دانشکده و پذیرش دانشجویان و کارآموزان بین‌المللی براساس مقررات دولتی؛ معرفی کارآموزان زبده به دولت‌های مرکزی و محلی و همچنین ادارات مربوطه؛ مطالعه و بررسی موضوعات مهم در زمینه آموزش خدمات عمومی و مشارکت در خط‌مشی‌گذاری آموزش خدمات عمومی؛ گردآوری و ترجمه مواد آموزشی مدرسه ملی مدیریت چین و منابع ذی‌ربط؛ راه‌اندازی تحقیقات در خصوص مسائل دولت مرکزی و نیازهای تدریس و مشاوره سیاستی به شورای دولت و وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مربوطه؛ همکاری با سایر وزارتخانه‌های ذی‌ربط برای هدایت آموزش خدمات عمومی برای مؤسسات محلی مدیریت دولتی از جمله مسئولیت برخی از برنامه‌های توسعه دانشکده؛ ترویج مبادلات و همکاری با مدارس و مؤسسات مدیریت دولتی، آژانس‌های مدیریت کارمندان دولت، سازمان‌های بین‌المللی مرتبط و جوامع دانشگاهی در سراسر جهان و در نهایت این مدرسه در خصوص هر وظیفه‌ای که شورای دولت محول کند وظیفه تحقیق و بررسی دارد.

«آکادمی مدیریت کسب و کار دالیان»^۵ نیز از دیگر مراکز وابسته به حزب کمونیست است که زیر نظر مستقیم «کمیسیون نظارت

1. International Strategic Studies Institute

2. The Marxism Institute

3. Chinese Academy of Governance

4. China National School of Administration

5. China Business Executives Academy Dalian

6. State-owned Assets Supervision and Administration Commission of the State Council (SASAC)

7. China Executive Leadership Academy Pudong

8. Yangtze River Delta

علاوه بر این، حزب کمونیست چندین مدرسه استانی نیز دارد که عموماً منعکس‌کننده مطالب مدرسه مرکزی حزب است. «مدارس حزب استانی»^۱ از نظر اداری مستقیماً زیر نظر کمیته استانی حزب هستند، در حالی که «مدارس مدیریت استانی»^۲ زیر نظر دولت استانی هستند، اما اغلب در محل مشترک قرار دارند. در سطح کانتی‌ها، شهرداری‌ها، شهرها و شهرستان‌ها نیز مدارس وجود دارد که کادر ادارات در سطوح مربوطه را آموزش می‌دهند. این مدارس به مثابه یک دانشگاه و بعضاً اندیشکده عمل می‌کنند و البته برای ارتقا و به‌روز شدن کادر خود نیز برنامه دارند (Frank, 2011: 72). در اصل سه نوع دوره آموزشی در مدارس حزبی استانی وجود دارد. برای این منظور، کلاس‌های اصلی به دو نوع فرعی کلاس‌های آموزشی پیشرفته و دوره‌های مکاتبه‌ای کلاس‌های آموزشی معمولی تقسیم می‌شوند و دارای مدارک تحصیلی کارشناسی ارشد یا دکتری هستند. کتاب‌های درسی مورد استفاده در این مدارس، تأکید بر «سه اصل» و «پنج حوزه معاصر» دارد. سه اصل عبارتند از: ۱. مارکسیسم-لنینیسم، ۲. تفکر مائوتسه‌تونگ، ۳. نظریه دنگ شیائوپینگ است. پنج حوزه معاصر عبارتند از: ۱. اقتصاد جهان معاصر، ۲. علم و فناوری جهان، ۳. نظام حقوقی جهان، ۴. ارتش‌های جهان و دفاع ملی چین، ۵. جریان‌های اندیشه‌ای ایدئالیسم در سطح جهانی (Shambaugh, 2008: 832).

چینی» سه مرکز تحقیقاتی را راه‌اندازی کرده است که عبارت است از:

۱. «مؤسسه تحقیقاتی دلتای رودخانه یانگ تسه»^۱،

۲. «مؤسسه تحقیقات رهبری»^۲،

۳. «قرارگاه کاری پسادکتری»^۳.

مجموع نیروی مدرسان آکادمی پودانگ، شرکت‌کنندگان و واحدهای مطالعات اجتماعی در خدمت حزب و دولت برای مشاوره هستند. برای مثال، پودانگ در همان ابتدای سال‌های تأسیس خود بیش از ۱۰ پروژه تحقیقاتی در مورد اصلاح مکانیسم آموزش رهبری انجام داد که توسط دپارتمان سازماندهی نیروی انسانی کمیته مرکزی حزب کمونیست سفارش داده شده بود (Shambaugh, 2008: 835).

«آکادمی رهبری اجرایی شهر جینگ گانگ شان»^۴ نیز از دیگر مراکز تحقیقاتی است که به دنبال اصلاح و ارتقای رهبری ضمن حفظ سنت انقلابی-مارکسیستی است. پشتیبانی از نهادهای ذیل کمیته مرکزی حزب کمونیست چین، کمیته استانی استان جیانگشی،^۵ دولت استانی جیانگشی و همچنین کمیته محلی حزب کمونیست و دولت از جمله اهداف این مرکز است. با این حال، این آکادمی یک پایگاه آموزشی در سطح ملی است که در زمینه‌های مختلف برای مقامات حزبی و دولتی، مدیران شرکت‌ها، متخصصان و افسران نظامی آموزش می‌دهد.

1. Yangtze River Delta Research Institute

2. Leadership Research Institute

3. Post-doctorate Work Station

4. The China Jinggangshan Executive Leadership Academy in Jinggangshan

5. Jiangxi

6. The Provincial Party Schools

7. The Provincial Schools of Administration

جدول ۱. ساختار و کارکرد نهادهای آموزشی و پژوهشی در نظام حکمرانی چین

ردیف	نهادهای آموزشی و پژوهشی	متصدی	شرح وظایف
ردیف	نهادهای آموزشی و پژوهشی	متصدی	شرح وظایف
۱	مدرسه مرکزی حزب کمونیست	دبیرکل حزب	تربیت کادر و دانش‌افزایی برای مدیران ارشد استانی و وزارتخانه‌ها شهرهای بزرگ و بخش‌داری‌ها؛ دبیران منتخب سطح کانتی‌ها، کادرهای درگیر در امور قومیت‌ها، کادرهای جوان معاونت‌های دولت. محتوای آموزشی: سیاست بین‌الملل، اقتصاد جهانی، سیاست خارجی چین، امور تایوان، هنگ‌کنگ، ماکائو و اندیشه مائوتسه‌تونگ، حقوق بشر، تاریخ سیاسی و حقوقی و امور ایدئولوژیک سیاسی، نظریات حکمرانی در چین معاصر. محتوا و فرایندهای آموزشی-پژوهشی در راستای حل مسائل مربوط به حکمرانی جمهوری خلق است.
۲	آکادمی حکمرانی چین	حزب و دولت	کارویژه اصلی این آکادمی عبارت است از: آموزش کارمندان استانی (وزارتخانه‌ها)، مدیران، کارمندان ارشد دولتی از دولت‌های هنگ‌کنگ و ماکائو و مدیران ارشد کشورهای خارجی، آموزش رهبران شرکت‌های کلیدی دولت، مطالعه و بررسی موضوعات مهم در زمینه آموزش خدمات عمومی و مشارکت در خطی‌مشی‌گذاری آموزش خدمات عمومی. محتوای آموزشی: مدیریت دولتی، حقوق اداری، اقتصاد کلان، سیاست‌گذاری، رهبری، نظریات سیاسی پایه و سیستم‌های سیاسی
۳	دفتر تحقیقات	کمیته دائمی کنگره ملی	مسئول هماهنگی بین مراکز تحقیقاتی شورای دولت و حزب با کمیسیون‌های ویژه کنگره ملی خلق و کمیسیون‌های دائمی کنگره ملی خلق
۴	گروه‌های کوچک راهبر	دبیر کل حزب کمونیست / رئیس‌جمهور	مسئول هماهنگی نهادهای پژوهشی سیاستگذار در حزب کمونیست و شورای دولت هستند. ۱. کارگروه راهبر تعمیق اصلاحات همه‌جانبه، ۲. کارگروه راهبر امور مالی و اقتصادی، ۳. کارگروه راهبر امور خارجه، ۴. کارگروه امنیت سایبری و اطلاعات، ۵. کارگروه تشکیلات‌سازی حزبی، ۶. کارگروه تبلیغات و ایدئولوژی، ۷. کارگروه امور روستایی، ۸. کارگروه تایوان.
۵	آکادمی مدیریت کسب‌وکار دالبان	کمیسیون نظارت و اداره دارایی‌های دولتی	آموزش و تربیت کارآموزان مدیران ارشد شرکت‌های دولتی و مؤسسات مالی* *تحقیقات علمی، همکاری و مبادلات بین‌المللی
۶	آکادمی رهبری اجرایی پودانگ	حزب و دولت	تقویت ظرفیت حاکمیتی، به اشتراک گذاشتن تجربیات جدید اصلاحات و نوآوری، ترویج همکاری بین‌المللی در توسعه رهبری و انجام تحقیقات در مورد مدیریت شهری و نوسازی شهری.
۷	آکادمی رهبری اجرایی در شهر یان‌آن	حزب	ترویج گفتمان و سنت‌های انقلابی در چین. با مراکز حکومتی شهر یان‌آن در خصوص مسائل خود شهر نیز همکاری می‌کند.

ردیف	نهادهای آموزشی و پژوهشی	متصدی	شرح وظایف
۸	آکادمی رهبری اجرایی در شهر جینگ. گانگ. شان	حزب	تأسیس این آکادمی یک تصمیم استراتژیک توسط کمیته مرکزی حزب کمونیست چین برای پیشبرد آرمان بزرگ «سوسیالیسم با خصوصیات چینی» بود. حزب به دنبال حرکتی مهم برای تقویت آموزش رهبری و ایجاد رهبری با کیفیت بالا در چین بود. همچنین با مراکز حکومتی شهر نیز همکاری پژوهشی در خصوص مسائل خود همان منطقه انجام می‌دهد.
۹	دانشگاه روابط کار	«کارگری چین اتحادیه»	تربیت کادر و کارشناس ارشد در زمینه‌های تئوری اتحادیه کارگری، کار و اشتغال، روابط صنعتی، قانون کار، قانون تأمین اجتماعی، نظریات مبتنی بر مقوله کار و بازار کار.
۱۰	مدارس استانی	زیر نظر مدرسه مرکزی حزب	تأکید بر «سه اصل» و «پنج حوزه معاصر» دارند. سه اصل عبارتند از: (۱) مارکسیسم-لنینیسم (۲) تفکر مانو و (۳) نظریه دنگ شیائوپینگ. پنج حوزه معاصر عبارتند از: (۱) اقتصاد جهان معاصر (۲) علم و فناوری جهان (۳) نظام حقوقی جهان (۴) ارزش‌های جهان و دفاع ملی چین و (۵) جریان‌های اندیشه‌ای ایدئالیسم در سطح جهانی. تربیت کادر برای دولت و کنگره‌های محلی خلق در مدارج لیسانس تا دکترا/دانش‌افزایی کادر رسمی مستقر / انجام پروژه‌های مرتبط در حوزه حکمرانی مناطق خود.
۱۱	دانشکده های سوسیالیسم	دپارتمان کار جبهه متحد حزب	تربیت کادر از میان اقلیت‌های مذهبی و قومیتی و چینی‌های هنگ‌کنگ، تایوان و ماکائو آموزش آموزه‌های حکمرانی سوسیالیستی با مختصات چینی در زمینه‌های حقوق، اقتصاد، مدیریت و ...
۱۲	آکادمی علوم اجتماعی چین	دولت	موظف به پیشرفت و نوآوری تحقیقات علمی در حوزه فلسفه، علوم اجتماعی و خط‌مشی دارای ۶ دپارتمان دانشگاهی، ۴۲ مؤسسه تحقیقاتی، ۶ بخش اجرایی، ۳ شرکت مستقلاً وابسته است. بخش‌های عملکردی آن، بر روی تحقیقات میدانی متمرکز هستند.

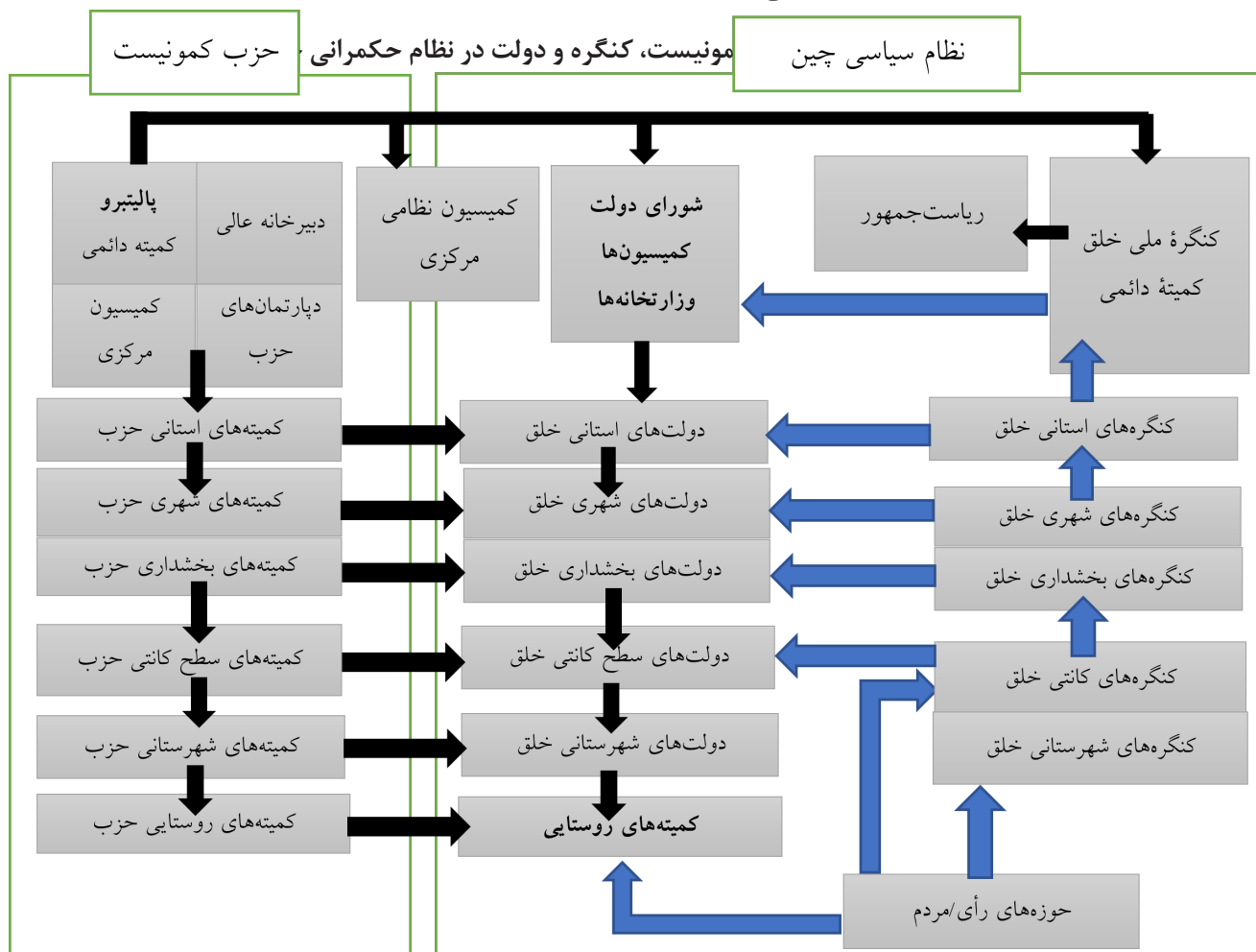
حرفه‌ای پیشرفته، ۱۰. مدرسه آموزش مستمر. این دانشگاه دارای تعداد زیادی از کارشناسان ارشد در زمینه‌های تئوری اتحادیه کارگری، کار و اشتغال، روابط صنعتی، قانون کار، قانون تأمین اجتماعی، نظریات مبتنی بر مقوله کار و بازار کار است. در یک دوره زمانی طولانی، به تدریج ساختار تحقیقاتی منحصر به فردی در علوم صنفی و کارگری ایجاد کرده است. ۱۰ مؤسسه مانند مؤسسه روابط صنعتی،^۲ مؤسسه توسعه بنگاهی،^۳ مؤسسه مطالعات کار،^۴ مؤسسه بازار کار و مؤسسه فرهنگ و ارتباطات وجود دارد. آنها در مباحث آکادمیک در زمینه‌های مطالعات اتحادیه‌های کارگری، تاریخ جنبش کارگری، نظریه روابط صنعتی، قانون کار، اقتصاد کار و تأمین اجتماعی در چین پیش‌تاز هستند و تعدادی پروژه تحقیقاتی در سطح دولت، استان‌ها یا وزارتخانه را تکمیل کرده‌اند.^۷

دانشگاه چینی روابط کار^۱ نیز یک دانشگاه دولتی تحت مدیریت «اتحادیه‌های کارگری سراسر چین» وابسته به حزب کمونیست چین است. رشته‌های تحصیلی در مقطع کارشناسی شامل روابط کار، بیمه کار و اجتماعی، مهندسی ایمنی، مدیریت مالی، مدیریت منابع انسانی، مدیریت اداری (در فرهنگ سازی اداری برای کارآفرینان و مؤسسات دولتی)، مدیریت بازرگانی، مدیریت هتل، اقتصاد، سیاست و علوم اداری، روزنامه‌نگاری، زبان و ادبیات چینی، ادبیات نمایشی و فیلم تلویزیونی، و غیره است. نهادهای آموزشی این دانشگاه عبارتند از: ۱. اداره روابط کار ۲. گروه مدیریت اقتصادی، ۳. اداره مدیریت دولتی، ۴. گروه مهندسی ایمنی، ۵. دانشکده حقوق، ۶. مدرسه اتحادیه صنفی، ۷. دانشکده ارتباطات فرهنگی، ۸. دانشکده تربیت کادر، ۹. دانشکده آموزش

1. China University of Labor Relations
2. The Industrial Relations Institute
3. Enterprise Development Institute
4. Labour Study Institute
5. Labour Market Institute
6. Culture and Communication Institute
7. Official Website, available at: <https://www.culr.edu.cn/>

۵. روابط حزب کمونیست، کنگره و دولت

حزب و دولت در جمهوری خلق چین اغلب از یکدیگر قابل تمییز نیستند و بدون استثنا، حزب کارکنانی را برای پست‌های رهبری در هر دو نهاد دولتی و اداری منصوب می‌کند (2: 3-Horsley, 2019). در واقع، رابطه حزب کمونیست با سایر ساختارهای نظام جمهوری خلق چین یک رابطه چتری است به گونه‌ای که حزب بر آنها مسلط است. از زمان چهاردهمین کنگره حزب، دبیرکل حزب کمونیست هم به‌عنوان رئیس‌جمهوری خلق چین و هم به‌عنوان رئیس کمیسیون نظامی مرکزی خدمت کرده است. سه عضو ارشد بعدی کمیته دائمی شورای رهبری پالیتریو به‌عنوان نخست‌وزیر، رئیس کنگره ملی خلق و رئیس «کنفرانس‌های سیاسی-مشورتی خلق چین»^۱ فعالیت می‌کنند (Baogang He, 2020). علاوه بر این، تصمیماتی که توسط نهادهای دولتی گرفته می‌شود باید از دستورالعمل‌هایی پیروی کند که توسط کمیته‌های حزبی موازی یا گروه‌های وابسته به حزب (در داخل بدنه‌های دولتی) ایجاد شده‌اند (به نمودار ۴ مراجعه کنید).

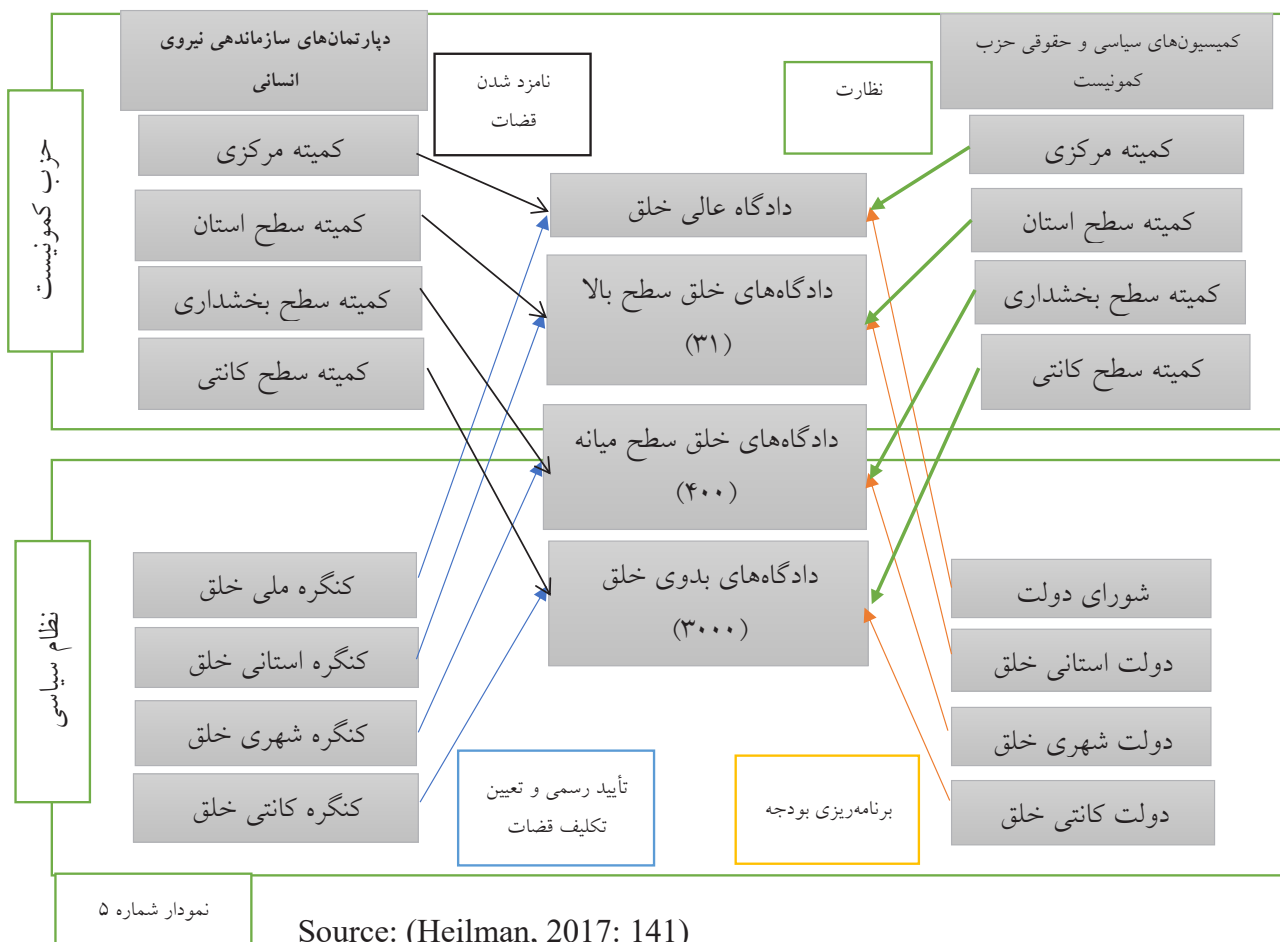

Source: (Heilman, 2017: 74)

رؤسای کمیته محلی حزب کمونیست در سطوح مختلف، به عنوان رئیسان کنگره‌های محلی همان سطوح مربوطه تعیین می‌شوند و به کمک کادر همراه خود در کمیته‌های دائمی کنگره‌های محلی، در بحث لایحه‌نویسی، تعیین اعضای دولت‌های محلی، دادگاه‌های محلی خلق و... بسیار مؤثر واقع می‌شوند (Chao, 2003: 16). نهادهای وابسته به حزب که در وزارتخانه‌ها و نهادهای دولتی مختلف تعبیه شده‌اند، نقشی محوری در فرایندهای تصمیم‌گیری داخلی دارند. گروه‌های حزب^۱ وابسته به گروه‌های کوچک راهبر مرکزی که متشکل از کارگزاران برجسته معرفی شده توسط ستاد مرکزی حزب است نقش اصلی در تصمیم‌گیری‌ها را بازی می‌کند. ایشان حداقل هفته‌ای یک بار تشکیل جلسه می‌دهند. علاوه بر این، حزب کمونیست بر نهادهای قضایی نیز احاطه دارد که در نمودار ۵ مشاهده می‌کنید.

نمودار ۵. ساختارها و نهادهای قضایی در نظام حکمرانی چین

سطوح مختلف محلی و ملی تزریق می‌کند. هرچند جمهوری خلق چین یک نظام تک‌حزبی غیررقابتی است، اما چین اقتضای سیستمی بودن حزب را به‌عنوان وجه جدایی‌ناپذیر دولت-ملت‌های مدرن پذیرفته است و دقیقاً از این‌روی می‌تواند صحبت از «دمکراسی شورایی» کند. یادآوری این نکته لازم است که چین دارای هشت حزب فرعی رسمی دیگر است که البته قدرت رقابت با حزب کمونیست را ندارند، زیرا تعداد اعضای هرکدام، جمعاً از یک میلیون نفر تجاوز نمی‌کند درحالی که حزب کمونیست بیش از ۹۵ میلیون نفر عضو حرفه‌ای دارد. در نتیجه اساساً توان رقابت با حزب کمونیست را ندارند. البته اعضای سایر احزاب در نشست‌های «کنفرانس‌های سیاسی-مشورتی خلق چین» همانند بسیاری از سرمایه‌داران بخش خصوصی، سلبریتی‌ها و... به‌منظور طرح ایده‌ها و نظرات خود دعوت می‌شوند، اما این کنفرانس‌ها جنبه رسمی برای تقنین ندارد.

در سایر نظام‌های سیاسی مدرن همچون ایالات متحده آمریکا نیز تحزب امکان داشتن یک دولت-ملت مدرن را فراهم می‌کند منتها تفاوت مهم چین و آمریکا در این است که برخلاف چین در ایالات متحده دو حزب دمکرات و جمهوریخواه حاکم هستند. با این حال، وجه اشتراک نظام سیاسی چین و آمریکا در این است که هیچ حزب دیگری در این دو کشور توانایی رقابت با احزاب مستقر را ندارند. پذیرش تحزب در نظام سیاسی چین این امکان را فراهم آورده است که برای بقای خود در قدرت تلاش کند. از این‌رو، دانشکده‌ها، مدارس و آموزشگاه‌های حکمرانی در چین نقش فوق‌العاده‌ای را در تربیت کادر متخصص و متعهد بازی می‌کنند. برای مثال، دپارتمان کار جبهه متحد حزب کمونیست با داشتن حدود ۱۰۰۰ اندیشکده به‌طور ویژه بر روی اقلیت‌ها قومی و مذهبی در مناطق تبت، اویغور، سین‌کیانگ و... سرمایه‌گذاری کرده است. از این‌روی، حزب می‌تواند از طریق سازوکارهای قانونی اعضای خود را در کنگره‌ها و دولت‌های محلی خلق مناطق مذکور تزریق کند. به همین ترتیب، سایر آموزشگاه‌های حزب کمونیست مثل مدرسه مرکزی حزب، آکادمی پودانگ، مدارس استانی و... نیز نقش جدی در پرورش و دانش‌افزایی کادر مدیران خود انجام می‌دهند.

اتحادیه جوانان کمونیست (۱۴ تا ۲۸ ساله‌ها) و نهاد زیرنظر آن یعنی سازمان پیشگامان جوان (۶ تا ۱۴ ساله‌ها) از جمله سازوکارهایی هستند که به بقای حزب کمونیست در قدرت، پویایی و گردش نخبان درون حزب کمک بسیاری کرده است (Lee, 1991: 185). شی جین‌پینگ، ریاست‌جمهور و رهبر

بالاترین ارگان قضایی نظام سیاسی چین، دادگاه عالی خلق است که بر دادگاه‌های سطح پایین‌تر نیز نظارت دارد. در ذیل دادگاه عالی خلق، ۳۱ دادگاه خلق در سطح استان‌ها، شهرداری‌هایی -که مستقیماً اداره می‌شوند- و مناطق خودمختار وجود دارد. در سلسله‌مراتب بعدی، تقریباً ۴۰۰ دادگاه خلق سطح میانه هست که در شهرهای بزرگ و حومه‌های شهری (مستقیماً تحت مدیریت شهرداری) قرار دارند. تقریباً ۳۰۰۰ دادگاه خلق سطح پایین‌تر، به همراه حدود ۹۹۰۰ دیوان محاکمات خلق در شهرک‌ها و شهرستان‌ها، سیستم دادگاهی چین را تشکیل می‌دهند. در مجموع، چین ۳۱۸۰۰۰ قاضی، بازرس و کارمند دادگاه دارد. قضات تحت نظارت حزب کمونیست چین هستند و اساساً شرط قاضی شدن عضویت در حزب کمونیست است، هرچند کنگره ملی خلق و کنگره‌های خلق محلی در سطوح مختلف به‌طور رسمی / صوری اقدام به تأیید و نصب قضات می‌کنند. علاوه بر این، حقوق قضات و کارکنان دستگاه قضا توسط شورای دولت و دولت‌های محلی تأمین می‌شود که آنها نیز وابسته به حزب هستند (Heilman, 2017: 142).

نتیجه‌گیری

جمهوری خلق چین یک نظام همگرا با تأکید بر اقتدار مرکزی است که برخلاف نظام‌های سیاسی غربی اولاً تک‌مجلسی است ثانیاً تفکیک قوا در آن وجود ندارد. از این‌رو، اعضای دولت مرکزی، دادگاه عالی و دادستانی عالی خلق از سوی کنگره ملی خلق و کمیته دائمی آن تعیین می‌شوند. با این حال، تمرکزگرایی مذکور مانع از این نشده است که چین از حکمرانی محلی و توجه به نقاط دور از مرکز غفلت کند. چین نیز همانند ایران دارای اقوام و مذاهب مختلف است. تقسیمات کشوری چین به‌گونه‌ای است که به‌خوبی ایشان را ذیل چتر جمهوری خلق چین گرد آورده است و حتی از مناطق ویژه هنگ‌کنگ، ماکائو و تایوان برای مشارکت در کنگره ملی دعوت کرده است. چین در تقسیمات کشوری خود شهرداری شهرهای مهم و راهبردی را همچون پکن، تیانجین، شانگهای و چوانگ‌کینگ در ذیل دولت مرکزی تعریف کرده است و در عین حال، مناطق خودمختاری همچون مغلوستان داخلی، تبت و... همچون یک استان خودگردان عمل می‌کنند. این تقسیمات کشوری موجب شده است که ساختار سلسله‌مراتبی پارلمان از شهرستان تا استان شکل گیرد و کنگره‌های محلی خلق شبیه به کنگره ملی اقدام به انتخاب اعضای دولت‌ها، دادگاه‌ها و دادرهای محلی کنند.

علی‌رغم این تقسیمات کشوری، آنچه چین را کشوری یکپارچه کرده است، همان حزب کمونیست چین است. حزب کمونیست به مثابه یک دولت عمل می‌کند و اعضای وفادار خود را در

محدود بود. در حالی که حزب کمونیست چین همانند سایر احزاب رسمی در نظام‌های سیاسی غربی، اقتدار درون‌حزبی خود را از افراد نمی‌گیرند، بلکه قوانین، فرایندها و استانداردها به مثابه یک قرارداد اجتماعی اقتدارآفرین عمل می‌کنند که حتی بر وضع‌کنندگان خود نیز حاکم هستند. گرچه مستشرقین در مورد جمهوری خلق چین می‌گویند که حزب کمونیست بالاتر از قانون اساسی است، اما به‌طور حتم هیچ فردی درون حزب بالاتر از قوانین و فرایندهای خود حزب نیست. برای مثال، مائو پایه‌گذار جمهوری خلق چین پس از اینکه به‌عنوان رئیس‌جمهور (۱۹۵۴-۱۹۵۹) در اجرای طرح «جهش بزرگ رو به جلو»^۲ (۱۹۵۸-۱۹۶۲ میلادی) به‌منظور تبدیل جامعه دهقانی چین به یک جامعه صنعتی شکست خورد،^۳ توسط نخبگان درون حزب کمونیست از قدرت سیاسی کنار زده شد. لیو شائوچی^۴ در مقام ریاست‌جمهور (۱۹۵۹-۱۹۶۸ میلادی) با کمک دنگ شیائوپینگ^۵، مائو را مجبور به بازنشستگی کردند، هرچند مائو رهبر حزب باقی ماند (Saich, 2001: 38). در سال ۱۹۵۹ میلادی، مائو قدرت را تدریجاً به ایشان واگذار کرد و حزب کمونیست آسیب‌هایی برآمده از این سیاست و اقدامات مائو را در کنفرانس‌هایی طی سال ۱۹۶۰ و ۱۹۶۲ میلادی، به‌ویژه «کنفرانس هفت هزار کادر»^۶ مورد مطالعه و نقد قرار داد (Xiaobo, 2000: 115).

مثال دیگر به قدرت رسیدن ژیانگ زیمین^۷ دبیرکل حزب کمونیست (۱۹۸۹ تا ۲۰۰۲ میلادی) که است با طرح ایده‌هایی مثل «نماینده‌گی سه‌وجهی»^۸ همواره به‌دنبال اصلاحات اقتصادی و مشارکت بخش خصوصی و نیروهای پیشران تولید در قدرت بود (Lewis and Xue, 2003: 927). ایده‌ها و برنامه‌های مختلف رهبران حزب کمونیست بعد از دوران قدرت مائو، درون آموزشگاه‌های حزب طرح می‌شوند سپس بعد از سنجش برنامه‌ها و خط‌مشی‌ها، رهبر (همان رئیس‌جمهور) با کادر همراه در رأس قدرت قرار می‌گیرند (Hon & Lam, 1996: 772).

به‌طور خلاصه، در پایان می‌توان این‌گونه نقاط مثبت نظام نمایندگی در جمهوری خلق چین را خلاصه کرد:

۱. پذیرش اقتضانات سیستمی بودن: وجه مشترک احزاب مدرن دوری از قائم‌به‌فرد بودن و تأکید بر حاکمیت قوانین و استانداردهای حزب بر کل افراد مجموعه است. این نکته وجه افتراق سیستم

جمهوری خلق چین از ۲۰۱۲ تا به اکنون، از جمله خروجی‌های این سیستم است که بعد از انقلاب چین به‌دنیا آمده است. از دیگر نکات مثبت درباره پذیرش تحزب توسط کمونیست‌های چین می‌توان به این اشاره کرد که پیش از تصدی قدرت در کنگره و دولت، رؤسای دولت جدید در ساختار حزب به مثابه یک دولت رشد می‌کنند. برای مثال، اتحادیه جوانان کمونیست ساختاری شبیه به حزب کمونیست دارد که تمرینی برای حکومت‌داری است.^۱ همچنین رهبر و کادر جدید دولت و کنگره اولاً برنامه‌های نوآورانه درخصوص توسعه و پیشرفت چین دارند ثانیاً پیش از قانون‌نویسی در کنگره ملی و اجرا در دولت، در درون مدرسه مرکزی حزب کمونیست ایده‌ها به بحث و آزمایش گذاشته می‌شوند چنانچه شی جین‌پینگ در سال ۲۰۰۷ میلادی رئیس مدرسه مرکزی حزب کمونیست شد و برنامه‌های خود را حول ایده‌محوری «سوسیالیسم با مختصات چینی» مطرح کرد (Xi, 2020: 43). سپس به همراه کادر خود در سال ۲۰۱۲ میلادی به قدرت رسید.

نظام پارلمانی چین درس‌های بسیاری برای سایر نظام‌های پارلمانی در کشورهای دیگر می‌تواند داشته باشد. مهم‌ترین آموزه، بهره‌گیری از تجربیات حزب کمونیست چین در حوزه حکمرانی است. جمهوری خلق چین متوجه شده است که برای دولت-ملت‌سازی در دوران مدرن از پذیرش سیستم حزبی ناگزیر است. حزب به‌معنای مدرن می‌تواند اقشار مختلف مردم یک کشور را به مثابه یک قرارداد اجتماعی درون یک نظام سیاسی گردهم آورد و ضمن متعهد ساختن آنها به یک‌سری اصول ایدئولوژیک، آموزش حرفه‌ای به ایشان دهد تا کادر متخصص و متعهد خود را به‌طور مداوم بازسازی کند و هر لحظه برای بقای خود در قدرت تلاش کند.

علاوه بر این، کمیته‌های انضباطی حزب می‌توانند در کنار ساختار رسمی بر کادر خود در دستگاه‌های رسمی کنگره و دولت نظارت داشته باشند و برای حفظ اعتبار حزب در بدنه مردمی خود به هیچ‌عنوان از گناه تخطی‌کنندگان نگذرند (Xiaobo, 2000: 222). تفاوت سیستم تک‌حزبی در چین با سایر نظام‌های سیاسی تک‌حزبی همچون حزب بعث عراق و حزب رستاخیز ایران در گذشته این است که آنها برخلاف حزب کمونیست، اقتضانات حزب به‌معنای مدرن را نداشتند، زیرا اقتدار درون تشکیلاتی آنها قائم به یک فرد یا افراد

۱. در سال‌های اخیر یکی از مدارس اتحادیه جوانان کمونیست به آکادمی علوم اجتماعی چین تبدیل شده است. در واقع، شی جین‌پینگ رهبر کنونی حزب کمونیست، یکی از مدارس این اتحادیه را طی اختلافات درون حزبی بست. سپس آن را به «آکادمی علوم اجتماعی چین» تبدیل کرد.

2. The Great Leap Forward

۳. نحوه اجرای شتابزده این طرح به‌گونه‌ای بود که بخش بزرگی از مردم چین به موجب از دست دادن منابع تولید غذایی خود از قحطی هلاک شدند.

4. Liu Shaoqi

5. Deng Xiaoping

6. Seven Thousand Cadres Conference

7. Jiang Zemin

8. Three Represents

۳. حکمرانی محلی به سبک چینی: تقسیمات کشوری چین به شکلی است که دولت مرکزی می‌تواند بر تعدادی محدود از شهرهای مهم به‌طور مستقیم کنترل داشته باشد، اما سایر مناطق یا به‌صورت خودگردان یا با اختیارات محلی بیشتر توسط کنگره‌ها و دولت‌های محلی اداره شوند. این مهم بدون تربیت کادر متخصص و وفادار به نظام سیاسی مرکزی از میان خود مردم بومی امکانپذیر نیست، زیرا خطر تجزیه‌طلبی وجود دارد. نهادهای حزب کمونیست به‌صورت موازی بر فرایند تزریق کادر به نهادهای رسمی نظارت دارند. هرچند فدرالیسم چینی متفاوت از فدرالیسم آمریکایی به‌لحاظ اقتدار از بالا به پایین است، در تزریق کادر وفادار به نظام سیاسی مرکزی وجه اشتراک دارند. این نکته‌ای است که معمولاً آنارشیست‌ها علیه سیستم آمریکایی مطرح می‌کنند. یکی از نقدها به دموکراسی آمریکایی این است که چرا همیشه دو حزب دمکرات و جمهوریخواه حکومت می‌کنند؟ نگارندگان معتقد هستند که وجود یک هسته قدرت مرکزی سیستماتیک لازم است، زیرا اساساً فدرالیسم و حکمرانی محلی بدون وجود چنین ساختاری ممکن نیست. موفقیت فدرالیسم در ایالات متحده آمریکا بدین خاطر است که حتماً افراد حاکم در دولت‌های محلی یا از دمکرات‌ها یا جمهوریخواهان هستند که هر دو به سیستم مرکزی متصل و وفادار هستند. این مسئله کمک می‌کند که تجزیه‌طلبی رخ ندهد.

درس آموزنده فدرالیسم آمریکایی یا حکمرانی محلی چینی این است که پیش‌شرط هرگونه خودمختاری محلی، اولاً وجود تشکیلات حزبی فراگیر است که با داشتن زیرساخت‌های آموزشی تربیت کنند. ثانیاً فرایندهای انتخاباتی تضمین کنند که عمده -نه همه لزوماً- نمایندگان در کنگره‌ها یا دولت‌های محلی از همین کادر وفادار احزاب فراگیر باشند. بدون لحاظ این نکات، فاجعه فدرالیسم در عراق رخ خواهد داد.

۴. زیرساخت‌های آموزشی و پژوهشی: حزب کمونیست چین با مدارس و آموزشگاه‌های خود توانسته است ناظر به واقعیت‌های درحال تحول چین و جهان، خود را اصلاح کند. در عین حال، محتوای آموزشی و پژوهشی متناسب با نیازهای جامعه چین را تأمین و کادرهای خود را در سطوح مختلف پرورش دهد. چند سال پیش از به قدرت رسیدن تیم کادر جدید، برنامه‌ها و نوآوری‌های ایشان جهت توسعه چین در مدارس حزب مورد بررسی قرار می‌گیرد. به علاوه، دانش‌افزایی کادر مستقر نیز مرهون این زیرساخت‌هاست. نهادهای آموزشی-پژوهشی احزاب به مثابه بازوهای مشاوره‌ای جهت سیاستگذاری نمایندگان دولت و کنگره نیز عمل می‌کنند.

تک‌حزبی چین از سیستم تک‌حزبی در برخی کشورهای خاورمیانه (همانند حزب بعث عراق رژیم صدام) است. سیستمی بودن با حاکمیت قانون معنا پیدا می‌کند به‌گونه‌ای که قانون بروضع‌کنندگان خودش نیز حکومت کند. گرچه حزب کمونیست بالاتر از قانون اساسی است اما قوانین و استانداردهای حزب کمونیست بر تمام افراد و رهبران حکومت می‌کند. در واقع، یک سیستم (قوانین حزب) - و نه فرد- بر یک سیستم دیگر (قانون اساسی) حکومت می‌کند. در اینجا این سؤال مطرح می‌شود که پس چرا شی‌جین‌پینگ از ۲۰۱۲ میلادی تا به امروز حاکم است؟ پاسخ این است که اولاً تصمیمات او قائم به‌فرد نیست، بلکه در کمیته دائمی پالیتریو با نظارت شورای رهبری حزب کمونیست (پالیتریو) گرفته می‌شود و ثانیاً در چین مشروعیت ناشی از کارآمدی است به‌گونه‌ای که این تمدید دوره‌های ریاست‌جمهوری برای شی به‌منظور فرصت دادن جهت اجرایی کردن ایده‌های مطالعه شده او در حزب همچون «یک کمربند-یک جاده» برای توسعه چین است. در صورتی که شی شکست بخورد، به‌طور حتم نخبگان شورای رهبری حزب او را عزل خواهند کرد؛ همان‌گونه که مائو پس از شکست در اجرای طرح «جهش بزرگ رو به جلو» از قدرت ریاست‌جمهوری کنار زده شد.

سؤال دیگری در اینجا به ذهن می‌رسد که آیا می‌توان جمهوری خلق چین را یک نظام سیاسی با حکمرانی حزبی قلمداد کرد یا خیر؟ پاسخ این است که معمولاً نظام سیاسی حزبی حداقل از دو حزب فراگیر رقیب تشکیل می‌شود. از این جهت نظام سیاسی چین یک نظام دارای حکمرانی حزبی به این معنا نیست. با این حال، همین حزب کمونیست سعی کرده است که از طریق احزاب کوچک منطقه‌ای اقلیت‌ها و جماعت‌های خاص را در سیاست و حکمرانی چین دخیل کند. فارغ از این موضوع، در این نکته تأکید پژوهش بر این است که اقتدارگرایی تک‌حزبی چینی متفاوت از اقتدارگرایی‌های مرسوم خاورمیانه‌ای همچون حزب رستاخیز پهلوی است، زیرا اقتدارگرایی چینی از ساختار نشئت می‌گیرد و قائم به‌فرد نیست.

۲. دولت-ملت‌سازی از طریق گردش نخبگان: جذب بازیگر متخصص و وفادار به آرمان‌های حزب از دیگر اقتضائات سیستمی و فراگیر بودن حزب در تمام سطوح اجتماعی و سیاسی است. به‌علاوه، رقابت درون‌حزبی میان کادر حزب منوط به داشتن طرح‌های عملیاتی و مطالعه شده جهت توسعه کشور است که توسط زیرساخت‌های آموزشی و پژوهشی تهیه یا تأیید می‌شود. این مسئله به گردش نخبگان کمک می‌کند. کادر سایر احزاب کوچک (غیرعضو حزب کمونیست) و اقلیت‌های مذهبی و قومی نیز می‌تواند با نظارت و کنترل دپارتمان کار جبهه متحد حزب کمونیست به سطوح مختلف قدرت و اجرا دست پیدا کند.

از همه مهم‌تر با اصل قراردادن تمایلات یا ارادت شخصی به یک نفر در مقابل قوانین برآمده از خردجمعی نه تنها دولت-ملت‌سازی نمی‌کنند که باعث قبیله‌گرایی سیاسی نیز می‌شوند.^۱ رئیس سازمان یا جریان سیاسی در پدیده قبیله‌گرایی سیاسی در عوض کادرسازی، با منابع رسمی کشور اقدام به حامی‌پروری می‌کند که خسارات جبران‌ناپذیری بر عرصه سیاست‌ورزی و حکمرانی سیستماتیک به همراه دارد. اساساً قائم به فرد بودن به معنای حاکمیت نظر فرد یا چند نفر محدود در مقابل حاکمیت ساختارها، قوانین و فرایندهای حاصل از قرارداد اجتماعی بین مردم و نخبگان سیاسی است.

۲. لزوم حکمرانی نظام‌مند در ایران: امروزه، دولت مدرن تنها با وجود پذیرش تحزب به معنای مدرن (اقتضائات سیستمی بودن) شکل می‌گیرد. در دولت مدرن این نهادها، قوانین و ساختارها هستند که منشأ اقتدار هستند. حکمرانی مدرن نیز از جمله پیوست‌های دولت مدرن است که با ویژگی بارز حاکمیت قانون، حاکمیت ساختار و سیستم بر فرد را حکایت می‌کند.

حکمرانی چینی به خوبی نظام‌مند بودن در سه حوزه سیاست‌گذاری، قانونگذاری و ساختارسازی را در خود جای داده است. زیرساخت‌های فکری برای سیاست‌گذاری، قانونگذاری و ایجاد ساختارهای جدید در چین توسط مدارس و مراکز پژوهشی حزب کمونیست انجام می‌شود به گونه‌ای که شاهد روابط عمیق حاکمیت و دانشگاه هستیم. به عبارت دیگر، در چین مراکز آموزشی-پژوهشی مسائل حکمرانی چین را مطالعه می‌کنند، کنگره ملی حزب و شورای رهبری حزب کمونیست براساس مطالعات مذکور سیاست‌گذاری می‌کنند، کنگره ملی خلق قانونگذاری می‌کند و در نهایت شورای دولت، دادگاه و دادستانی عالی جمهوری خلق چین ساختارسازی را اجرا و برآن نظارت می‌کنند. اما فرهنگ سیاسی ایران با عدم پذیرش اقتضائات سیستمی بودن در سطوح حاکمیت از این فرایند حکمرانی بی‌بهره شده است و خود دستگاه‌های دولتی-حکومتی و مراکز پژوهشی‌شان به‌طور تک‌افتاده از سایر دستگاه‌ها، مراکز و دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی به فعالیت مشغول هستند به گونه‌ای که حتی رقیب یکدیگر در حوزه خاص (مثلاً اجرا یا تقنین) به‌شمار می‌آیند و با موازی‌کاری در وظیفه یکدیگر دخالت می‌کنند! چه بسا آرایش نهادی به‌نحو مطالعه نشده شکل گرفته است که چنین موازی‌کاری‌هایی را رقم می‌زند. پژوهش‌ها باید ناظر به مسائل بومی حکمرانی در ایران باشد تا سیاست‌ها، قوانین و ساختارهای پیشنهادی در خدمت حل این مشکلات باشد. نکته حائز اهمیت است که برای این منظور باید به پژوهش‌های علوم اجتماعی اصالت

۵. همگرایی: همگرایی در ساختار جمهوری خلق چین به دو جهت عمودی و افقی قابل تقسیم است. به جهت افقی، در نظام پارلمانی کادر دولت و حتی نهادهای قضایی نیز توسط کنگره انتخاب می‌شوند. این مسئله به هماهنگی میان اقتضائات قانونگذاری و واقعیت‌های اجرایی کمک می‌کند. از جهت عمودی، به یمن وجود داشتن ساختار موازی حزب و سیستم سلسله‌مراتبی پارلمانی، نمایندگان کنگره‌های محلی و کنگره ملی در یک ارتباط معناداری هستند به گونه‌ای که نمایندگان کنگره ملی اقتضائات ملی را به خوبی در تقنین در نظر می‌گیرند و نمایندگان محلی اقتضائات منطقه‌ای خود را نمایندگی می‌کنند. تعامل این دو سطح باعث می‌شود که نه اقتضائات محلی و نه ملی به خاطر دیگری قربانی نشود.

نکات فوق‌الذکر درباره نظام حکمرانی چین می‌تواند برای آسیب‌شناسی نظام نمایندگی در جمهوری اسلامی ایران به‌خصوص مجلس شورای اسلامی درس آموز باشد. به‌طور خلاصه این موارد عبارتند از:

۱. فقدان نظام حزبی سیستماتیک در ایران: نظام نمایندگی در کشورهای بزرگ و پیشرفته از مجرای احزاب سیاسی می‌گذرد. این احزاب تماماً اقتضائات فوق‌الذکر (فراگیر بودن، قائم به فرد نبودن، حاکمیت قوانین، دولت-ملت‌سازی، زیرساخت آموزشی مناسب جهت تربیت کادر متخصص و متعهد به نظام سیاسی) را دارند. گرچه نظام سیاسی چین تک‌حزبی است، ولی اقتضائات سیستماتیک بودن را پذیرفته است. به جرئت می‌توان گفت که در هیچ دوره‌ای در ایران سیستم حزبی با اقتضائات مدرن خود در سطح حاکمیت استقرار نیافت. این مسئله دلایل فرهنگی مختلفی می‌تواند داشته باشد از جمله اصرار بر وجود رابطه مرید و مرادی بین رئیس و مرئوس است. این درحالی است که در حکمرانی حزبی قائم به فرد بودن و سیستماتیک بودن مانع‌الجمع است. همچنین به‌طور معمول، برخی از کارشناسان منتقد مدرنیته در ایران بدون داشتن هیچ طرح کارآمد ایجابی و صرفاً با چنگ آویختن به دلایل منتقدان پست مدرن تحزب، آن را عامل تفرقه و داوری‌های جانبدارانه در سیستم سیاسی معرفی کرده‌اند؛ غافل از اینکه این رویکرد چند آسیب جدی به حکومت‌داری در ایران وارد کرده است.

فقدان نظام حزبی باعث شده است که ایران از مزایای تحزب بی‌بهره شود و در مقابل با شکل‌گیری شبه‌جریان‌های سیاسی به تفرقه و داوری‌های جانبدارانه دچار شود. شبه‌جریان‌های سیاسی-برخلاف سیستم حزبی-قائم به فرد هستند، فراگیر نیستند، ظرفیت لازم برای تربیت کادر متخصص و متعهد به نظام سیاسی مرکزی را ندارند و

۱. رهبر انقلاب اسلامی نیز بارها از پدیده قبیله‌گرایی سیاسی به‌عنوان یکی از موانع پیشرفت در کشور یاد کرده‌اند. برای این منظور به آدرس اینترنتی زیر مراجعه کنید:

<https://farsi.khamenei.ir/newspart-index?tid3081=>

شده پا به عرصه تمام انتخابات‌ها می‌گذارد. از این‌رو، حزب اجازه نمی‌دهد که نمایندگان آن‌ها وعده‌های غیرقابل تحقق و مطالعه نشده در انتخابات دهند.

۴. ضعف نمایندگی محلی: هرچند نمایندگان خانه ملت باید متمرکز بر منافع ملی باشند، اما ایران درخصوص نمایندگی منافع محلی نیز سازوکار مستقل کارامدی ندارد. درواقع، فقدان ارتباط معنادار بین نمایندگان خانه ملت با نمایندگان محلی مثل نمایندگان شورای شهر باعث شده است که سازوکار مناسبی برای ایجاد توازن بین منافع ملی و محلی وجود نداشته باشد. مجلس شورای اسلامی و دولت مرکزی نیز ظرفیت کافی برای نمایندگی مناطق مختلف را ندارد. از طرف دیگر طرح‌هایی مثل فدرالیسم در ایران با نگرانی‌های امنیتی مواجه است. با این حال، این مسئله در حکمرانی چینی از طریق تقسیمات کشوری به مناطق مختلف و کنگره‌های محلی خلق حل شده است به طوری که حزب کمونیست به مثابه یک ساختار موازی اولاً کادر بومی آموزش‌دیده خود را تزریق می‌کند ثانیاً کمیته‌های انضباطی حزب بر ایشان نظارت دارد. از این‌رو، بسیاری از مناطق به غیر از چهار شهر مهم به طور غیرمتمرکز -از دولت مرکزی- اداره می‌شوند. این گزارش تلاش کرد که نظام نمایندگی در حکمرانی سیاسی چین را به همراه روابط بازیگران مختلف ترسیم کند. در پایان به نظر می‌رسد که هنوز می‌توان در بسیاری از مسائل و حوزه‌های مربوط به حکمرانی چینی به عنوان یک مدل شرقی از توسعه جستجو کرد. از جمله موضوعات دیگری درخصوص حکمرانی چینی می‌توان به تاریخچه تشکیلات‌سازی حزب کمونیست، سازوکارهای نظارتی در چین، کارزارهای مبارزه با فساد در چین، تحولات اقتصادی چین، بررسی نهادهای تربیت زمامدار در چین و... اشاره کرد.

داده شود به گونه‌ای که عینک دیدن واقعیت‌های میدانی و نه توجیه‌گر تمایلات و ذهنیت مسئولان ذی‌نفع باشند. هماهنگی بین دستگاه‌ها و مراکز پژوهشی به معنایی عدم پذیرش اختلاف نیست. چه بسا اختلاف منشأ طرح ایده‌های بدیع و مفید باشد. برای درک این مطلب، شایسته ذکر است که در فرهنگ چینی، دو مفهوم مهم «توازن»^۱ و «تفاوت»^۲ وجود دارد (Sun, 2007: 338). کنفوسیوس می‌گوید باید با تفاوت‌ها، توازن داشت. انسان‌های بزرگ با دیگران توازن دارند، ولی ضرورتاً توافق ندارند. در مقابل، انسان‌های کوچک ظاهراً توافق دارند، ولی در عمل توازن ندارند. در فرهنگ چینی تفاهم داشتن و کنار آمدن با اختلافات اصالت دارد (Jacques, 2009: 308).

در جمهوری خلق چین دفتر تحقیقات کمیته دائمی کنگره ملی خلق و گروه‌های کوچک راهبر زیر نظر رئیس‌جمهور (رهبر کبیر چین) نهادهای متولی هماهنگی مراکز تحقیقاتی مختلف در ساختار دولت، حزب و کنگره هستند.

۳. اخلاص در نظام نمایندگی ملی: پژوهشگران معتقدند که یکی از آفات نظام نمایندگی در مجلس شورای اسلامی ایران تعارض بین منافع ملی و منافع محلی حوزه انتخاباتی نمایندگان است. در نظام نمایندگی چین این مورد از طریق دو سازوکار ساختارهای حزب کمونیست و سلسله‌مراتب پارلمانی برطرف شده است. حزب کمونیست از طریق همکاری کمیته‌های بازرسی انضباطی خود با نهادهای رسمی برنمایندگان کادر خود نظارت دارد. در صورت وجود داشتن حداقل دو حزب فراگیر در ایران اولاً نماینده خود را در برابر حزب نیز پاسخگو می‌دانست، زیرا حزب است که از اعتبار، امکانات تبلیغاتی و غیره خود برای نماینده هزینه می‌کند و در صورت اخراج از حزب معمولاً نماینده شانس زیادی برای موفقیت مستقل ندارد. ثانیاً حزبی در سطح ملی با برنامه‌های ملی و مطالعه

1. A brief introduction to China Executive Leadership Academy Jingtangshan. Official Website: <https://www.celaj.gov.cn/cn/index.html>
2. An Introduction of China Executive Leadership Academy Pudong, Official Website: <https://en.celap.org.cn/>
3. Barrett L (2022). McCormick - Political Reform in Post-Mao China: Democracy and Bureaucracy in a Leninist State.
4. Bader (2020), Julia. The Struggle for Minds and Influence: The Chinese Communist Party's Global Outreach, International Studies Quarterly.
5. Brosdgaard (2016), Kjeld Erik: Chinese politics as fragmented authoritarianism. Earthquakes, energy and environment / edited by Kjeld Erik Brosdgaard. London: Routledge (China policy series, 44)
6. Burns (1987), John. China's Nomenklatura System. University of Hong Kong.
7. Burns (2007), John, Civil Service Reform in China, OECD Journal on Budgeting
8. Baogang He, (۲۰۲۰) The role of the National People's Congress in China's party-state constitutionalism, Deakin University, available at:
<https://www.eastasiaforum.org/2020/05/30/the-role-of-the-national-peoples-congress-in-chinas-party-state-constitutionalism/>
9. China Business Executives Academy, Dalian, Research Institution Part.
10. Constitution of the People's Republic of China, available at: http://www.npc.gov.cn/zgrdw/englishnpc/Constitution/node_2825.htm
11. Chao (۲۰۰۳), Chien-Min. The National People's Congress Oversight Power and the Role of the CCP, Copenhagen Journal of Asian Studies.
12. Denyer (2018), Simon. "China's leader tightens grip with new anti-corruption agency". Washington Post.
13. Deng (2018), Jinting. "The National Supervision Commission: A New Anti-Corruption Model in China". International Journal of Law, Crime and Justice.
14. Doyon (2018), Jerome. Clientelism by Design: Personnel Politics under Xi Jinping, in: Journal of Current Chinese Affairs.
15. Electoral Law of the National People's Congress and Local People's Congresses of the People's Republic of China, Available at: <http://www.npc.gov.cn/englishnpc/c23934/202012/81779080873d4b268c0dbe53e0b04873.shtml>
16. Heilmann (2017), Sebastian. China's Political System, Published by Rowman & Littlefield.
17. Horsely (2019), Jamie P. Party leadership and rule of law in the Xi Jinping era. Global China.
18. Groot (2004), Gerry. Managing transitions. The Chinese Communist Party, united front work, corporatism, and hegemony. New York: Routledge (East Asia).
19. Suizhou (2016), Li: The CCP, the State and the Cadres in China. In CPAR 4 (1/2).
20. Sun (2007), Henry.H. International political marketing: a case study of its application in China. Journal of Public Affairs.
21. Shambaugh (2008), David. Training China's Political Elite: The Party School System. The China Quarterly.
22. Lance (2019) L. P. Gore. The Communist Party-Dominated Governance Model of China: Legitimacy, Accountability, and Meritocracy.
23. Lam ((1996), Tao-chiu and Hon S. Chan. Reforming China's Cadre Management System: Two Views of a Civil Service, Published By: University of California Press.
24. Lee (1991), Hong Yung. From Revolutionary Cadres to Party Technocrats in Socialist China, University of California Press.
25. Frank (2011), N. Pieke. Cadre Training and the Party School System in Contemporary China, ECRAN Press.
26. The Local Administrative System in China, available at: <http://www.china.org.cn/english/Political/28842>.
27. The Selection, Appointment, Education and Training of Cadres», Published by the ABCS OF The Communist Party of China Series.
28. Teufel Dreyer (1993), John. Chinese Political System, Modernization and Tradition. Macmillan Publication.
29. Joske (2019), Alex. Reorganizing the United Front Work Department: New Structures for a New Era of Diaspora and Religious Affairs Work., Publication: China Brief Volume: 19 Issue:9.
30. John W. Lewis and Xue Litai (2003), Social Change and Political Reform in China: Meeting the Challenge of Success, The China Quarterly.
- 31- Kirby (2004), William. Party vs. State in Post-1949 China, Cambridge Modern China Series. Harvard University.

32. UCBC (2009): The PRC Legislative Process: Rule Making in China, published by Us-China Business Council.
33. UCBC (2017): “China’s 2017 Communist Party Leadership Structure & Transition”, published by Us-China Business Council.
34. Matthews (2019), Ian. What Each of The Chinese United Front Bureaus Actually Do. Available at: <https://www.partisanissues.com/2019/09/what-each-of-the-chinese-united-front-bureaus-actually-do/>
35. McGregor, Richard (2009), The party organizer, Financial Times, available at: <https://www.ft.com/content/ae18c830-adf8-11de-87e7-00144feabdc0>
36. Martin (2013), Michael F. & Lawrence, Susan V. Understanding China’s Political System. Congressional Research Service.
37. Price (1945), Jane L. Cadres, commanders and commissars: the training of the Chinese Communist leadership.
38. Zemin (2004), Jiang. Speech at the Meeting Celebrating the 80th Anniversary of the Founding of the Communist Party of China, Available at: <http://www.china.org.cn/e-speech/a.htm>
39. Zemin (2012), Jiang, Selected Works of Jiang Zemin, Foreign Language Teaching and Research Press.
, Published by Institute for Security & Development»40. ISDP (2018), China’s Presidential Election: The Role of the NPC Policy.
41. Walger (2000), Andrew G. Politics and Life Chances in a State Socialist Regime: Dual Career Paths into the Urban Chinese, Elite 1949 to 1996. Published by: American Sociological Association.
42. Worden (1988), Robert. China: A Country Study, library of Congress Cataloging in Publication Data.
43. Jacques (2009), Martin, When China Rules the World, New York: Penguin Books.
44. XI (2015), Jinping. The Governance of China, three volumes. Foreign Languages Press.
45. Xia (2008), Ming. The People’s Congresses and Governance in China, Routledge.
46. Xiaobo (2000), Lu. Cadres and Corruption, The Organization Involvement of the Chinese communist party, Stanford University Press.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc@majles.ir